

Šiame numery

Pro dūmus šviečiantis žiburys.

Apie mokslo santykius su filosofija ir teologija.

Juozo Tininio palikimą sklaidant

Vytautas O. Virkau, originaliųjų ex librisų kūrėjas

Kai žmogus sutampa su muzika — prof. Vladui Jakubėnui 70 metų.

Ketvirtosios Pabaltijo studijų konferencijos programa.

Kertinė paraštė

Pro dūmus šviečiantis žiburys

Lietuviškoji patarlė sako, jog nėra namų be dūmų. Jei truputį, tai gal ir nieko. Bet jeigu tie namai pridūmuoja taip tirštai, jog silpnesnės akys ar plaučiai jau nebeatlaiko, kai mažesnės sveikatos namiškiai turi sprukti pro duris laukan, tai jau nebėra gerai.

Ir mūsų bendruomeninius namuos, ypač Chicagos ir apylinkės sodžiuose, ar tik ne per daug tų dūmų prisirinko? Net gaila, kai mes ten savo modernias sales, rezidencijas ir salonus, beveik atskudami laikrodžius visų šimtmečių atgal, pavertėme staiga dūminėmis pirkėmis.

Tokioje situacijoje, žinoma, atsiranda jau ir pesimistų, į viską ranka numojančių ir sakančių, jog jokių šviesesnių žiburių daugiau nėra arba jų pro susitvenkusius dūmus jau nebegalima įžiūrėti.

O vis dėlto šviesių žiburių dar yra. Tokių reikia laikyti ir praėjusį šeštadienį Jaunimo centre įvykusį Lietuvos fondo metinį suvažiavimą. Labai prasmingas Lietuvos fondo ženklas — simbolis yra ranka, laikanti žiburį. Todėl ne tik pastarasis Fondo suvažiavimas, bet ir visa ši fondinė institucija lig šiol mūsųose buvo ne vien simboliniu, bet ir pačiu konkrečiausiu žiburiu daugeliui išeivinio gyvenimo sričių. Dieve, duok, kad Lietuvos fondas tokiu žiburiu ir toliau pasiliktų.

Galima buvo tik pasidžiaugti palyginti gausiu narių dalyvavimu šių metų Lietuvos fondo suvažiavime. Vadovybės jam buvo gerai pasiruošta, pranešimai iš anksto atspausdinti ir išdalinti dalyviams, laikas be reikalo ir dėl smulkmenų negaištas, svarstymai ir pasiūlymai konkretūs, išvados realistiškos. O jeigu buvo klustelėta ir tokių klausimų, kurie kitur būtų sukėlę uraganus, tai Fondo narių ir čia nebuvo pasikarsčiuota, pakankamai šalta pasidalinta nuomonėmis, jas respektuojant, bet nepaliekant protesto ženklais salės ir neku-

riant už durų antrojo fondo.

Viena yra neabejotinai aišku, Lietuvos fondas jau labai arti užsibrėžto milijono. Tai reiškia, kad vėl viena drąsi lietuviškosios išeivijos svajonė taps realybe.

Ypač džiugus reikšmės mūsų visuomenėje yra respektas Lietuvos fondui, kaip labiausiai patikimai institucijai, telkiančiai kapitalą išeivijos kūrybiniams polėkiams paremti ir lietuvių bei ugdyti. Tai pastaruoju metu apčiuopiamai rodo ir stambesnių palikimų užrašymas fondui. Taipgi didelio dėmesio vertos šių aukotojų užuominos aukštojo mokslo stipendijų kryptimi. Iš tikrųjų, kai išeivijos samoningoji masė vargu ar atiteytė didės, tai rūpestis išsiugdyti visur laisvajame pasaulyje savų įtakingų mokslo, meno ir visuomeninio gyvenimo žmonių, neatšokusių ir nuo lietuviško gyvenimo reikalių, darosi labai prasmingas, tiesiog būtinas. Reikia planuoti ateitį taip, kad masės mažėjimo atveju, lietuviškųjų problemų svaris bėgančio laiko svarstyklose ne tik nemažėtų, bet dar didėtų. O tai sugebės padaryti tik tie, kurie už dešimties ar daugiau metų gyvenamojo krašto ir mūsų bendruomeninėje plotmėje galės pakeisti prof. V. Vardį, prof. R. Šilbajorį, prof. V. Skrupskelytę, prof. Tomą Remeikį ir kitus, dirbančius šio krašto universitetuose, ir tokius, kurie, nors ir nebūdami humanitarais bei lituanistais, eis dr. Razmos, dr. Kisieliaus, dr. Valaičio, dr. Ambrozaičio, dr. Baluko pėdomis ar dr. Kazicko bei dr. Valčiūno keliu.

Jeigu Lietuvos fondo suvažiavime daug šiltų žodžių buvo pasakyta pagarbos vertai senatvei, save įamžinančiai stambiai palikimu Fondui, tai lyg per mažai kreipta dėmesio į lygiai reikalingą jaunatvę pačiam Fondui. Eilę metų dalyvaujant Fondo suvažiavimuose, akysna krenta vis tų pačių žmonių veidai, ir, žinoma, kiekvienais metais vis se-

APIE MOKSLO SANTYKIUS SU FILOSOFIJA IR RELIGIJA

Į Antano Maceinos laiškus atsiliepiant

L. DAMBRIONAS

Antanas Maceina parašė 6 ilgus "laiškus" Teilhardo de Chardino šalininkams (Draugas, 1973.10.6-12.22), norėdamas ne tiek su jais polemizuoti, kiek "nutiesti bendrąsias Teilhardo pažinties linijas", papildyti mintis, išdėstyti knygoje Didieji dabarties klausimai. Atsiliepiant į tuos laiškus, norima ne Teilhardą ginti ar jo neklaidingumą įrodinėti, o tik šia proga pasiaiškinti, kai kuriuos "amžinuosius" klausimus, į kuriuos mes pasauliškai, ne filosofai ir neteologai, ieškome atsakymo filosofų bei teologų raštuose ir, deja, nevisada randame, nes ir jų raštai nevienodi. Ir jeigu mes atkreipėme dėmesį ir į Teilhardą, tai tik dėl to, kad juo susidomėjo ir daugelis filosofų bei teologų ir kad mes su jais kartu radome jo raštuose šio to įdomaus, kartais net įdomesnių dalykų, negu grynų filosofų raštuose. Kągi, kiekvienas laikotarpis turi savo įžymybių, savo favoritų. Juk ar ne visi mūsų filosofai savo metu važiojo į katalikišką Friburgą ir rašė disertacijas ne apie Tomą Akvinietį, o apie stačiatikių filosofą Vladimirą Solovjovą? Ar ne jų visų inspiratorius prelatas A. Dambrauskas rašė, kad "joks katalikų apologetas, joks kitas krikščioniškas filosofas nėra mano dviasilp suteikęs tiek šviesos, kiek Vl. Solovjovas" (Užgesę žiburiai, 365)? Niekto tad nuostabaus, kad ir Teilhardas šiandien dar daug kam teikia tos šviesos, nes, kaip pats A. Maceina nurodė, Teilhardas savo evoliucijos požiūriu tėra tik Solovjovo pakartojimas. Bet prieš pereinant prie tų svarbiųjų klausimų aiškinimosi, reikia bent keliais žodžiais pasiaiškinti ir bandymą Teilhardą diskredituoti kaip krikščioni, ir būtent autoriteto pagrindu.

nesni. Jaunesniųjų tik vienas kitas. Atrodo, kad būtų pats laikas Lietuvos fondo idėjos vąjį praversti tūkstančiuose tų, kurie su bendro ir išimokslino jau šiame krašte, bet į Lietuvos fondą žymiau nei su savo pinigine, nei su darbo talka neatėjo, gal būtų ne tiek dėl kokio priešiško, kiek dėl tiesioginio paraginimo stokos. Suprantama, tokių adresus ir pozicijas Fondui beveik neįmanoma surasti. Bet gal čia Fondui gali patalkinti atitinkamos profesinės mūsų organizacijos arba net ir pavieniai, vienas kitą pažįstantieji.

Gerbiant senatvę ir palikimus, Lietuvos fondas vis tiek turi išlikti jaunas. O pasiturinčio ir geravalio vyresniojo jaunimo mums netrūksta. Ir jo skaičius vis didės ir didės. Reikia tik ką nors daryti, kad jisai ir Lietuvos fondą didintų ir pasirodytų Fondo reikalų svarstymuos. Tada mūsų Lietuvos fondas tikrai pasiliks ne tik pro visus dūmus šviečiantis, bet ir uraganuose neužgestantis išeivijos žiburys.

k. brd.

Pirmame savo laiške, pavadintame "Teilhardo raštų likimas", Maceina primena visų T-o kritikų mėgiamą argumentą prieš jį — Vatikano kongregacijos įspėjimą (monitum) ir Jėzuitų ordino vadovų neleidimą T-ui spausdinti savo raštus. Tai lyg rodytų, kad jo raštai bent teologiniu požiūriu abejotinos vertės. Bet panagrinėkime šitą faktą truputį plačiau. Pirmiausia pažymėtina, jog istorija žino labai daug pavyzdžių, parodančių, kaip labai žymūs rašytojai-teologai, filosofai, net mokslininkai oficialių autoritetų buvo kritikuojami ir net smerkami. Pats Maceina yra nurodęs, kaip Paryžiaus ir Anglijos vyskupai degino Sv. Tomo Akviniečio raštus. O ar šių dienų žymaus katalikų filosofo Maritaino autoritetui nekritikavo? Maceina primena, kad ir jis "turėjęs dėl to sunkumų net Vatikane" (Bažnyčia ir pasaulis, 16). Tėvas A. Tamošaitis, SJ savo disertacijoje Church and State in Maritain Thought (1959) nurodo, kaip smarkiai Maritainą puolė žymus jėzuitų Civilta Cattolica žurnalas dėl Maritaino požiūrio apie valstybės ir Bažnyčios santykius. Vl. Solovjovas irgi buvo autoritetų kritikuojamas, ir jo raštų stačiatikių Bažnyčia neleido spausdinti. O ar pats Maceina nebuvo dar Lietuvoje gerokai mūsų vyskupų kritikuojamas? Ar ne jie patarė ateitininkams nerinkti Maceinos Federacijos vadu?

Ne tik šie, bet ir daugelis kitų rašytojų, kurie savo metu buvo, sovietiniu terminu tariant, represuoti, paskui buvo reabilituoti ir paskelbti sektiniais pavyzdžiais. Taip atsitinka, tur būt, todėl, kad tie rašytojai savo metu būna visa galva praukę tose, kurie sėdi oficialiuose postuose. Jie savo raštų originalumu apstulbina ten sėdinčius, ir tada šie pastarieji nežino, ką daryti. Sausiausia tada išeitis prilaikyti tokius "modernistus". Kiekviena tikrai nauja, originali mintis visada iššaukia tradicinių opoziciją. Todėl nenuostabu, kad ir jėzuitų ordino vadovybė atsargi T-o atveju. Ir mes tos vadovybės visai dėl to nesmerkiamo. Jeigu jai T-o mokslas pasirodė labai naujoviškas ir originalus, tai ji negalėjo rizikuoti ordino prestižu, leisdamas spausdinti raštus, su kuriais ant greitųjų nebuvo įmanoma kaip reikiant susipažinti.

Tas pats ir su Vatikano kongregacija. Gal ir jos įspėjimas buvo savo vietoje. Bet iš kitos pusės, kas gi nežino, kiek Vatikano kurija yra linkni klaidų? Pats Maceina yra rašęs, jog "paprastiausiam krikščioniui aišku, kad daugybė tiek enciklikose, tiek vyskupų laiškuose, tiek kunigų pamokluose skelbiamų dalykų yra tik žmogiškieji patarimai, pamokymai, paraginimai, bet ne nuostatai, einą iš Viešpaties Valios" (Bažnyčia ir pasaulis, 75). Dėl to ir su T-u atsitiko tas pats, kas ir su kitais visais — po pradinį įspėjimą bei varžymų prasi-

Ramajus Mozoliauskas

Motina su vaikais

(St. Joseph mokykla Wilmette, Ill.)

dėjo jo reabilitacija. Aš jau savo straipsnyje Aiduose minėjau, kaip gražiai T-o mokslą apibūdino Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Feltrin. O štai dabar kitas prancūzų kardinolas bei žymus teologas J. Danielou taip pat labai teigiamai vertina T-ą, pažymėdamas, kad T-las pasirodė labai naujoviškas ir originalus, tai ji negalėjo rizikuoti ordino prestižu, leisdamas spausdinti raštus, su kuriais ant greitųjų nebuvo įmanoma kaip reikiant susipažinti.

Veikalus apie Teilhardo mokslą, visi gerai žinome. Todėl nelabai suprantamas yra toks Maceinos pasakymas: "Paskleisti savas idėjas Teilhardui pasisekė: gyvam esant, tiesa, dar tik iš dalies, o mirus — jau pasauliniu mastu. Laimėti Bažnyčios pritarimą betgi jam nepasisekė lig pat šiol". Bet kokio čia pritarimo reikia? Yra visa eilė veiklų apie Teilhardo mokslą, turinčių Bažnyčios Nihil obstat ir Imprimatur, pvz. H. de Lubaco, SJ The Religion of Teilhard de Chardin; Christopher Mooney — Teilhard de Chardin and the Mystery of Christ (ši pastaroji turi Imprimatur "Bostono kardinolo Cushingo). Tai reiškia, kad T-o moksle, kaip jis išdėstytas tose knygoje, nieko priešingo Bažnyčios mokslui nėra. Ir iš paties Maceinos raštų, berods, tik dvi knygos turi Nihil obstat ir Imprimatur. Tai Dievo avinėlis ir Didžioji padėjėja. Kitos, neišskiriant ir trijų paskutiniųjų, tokių pažymėjimų neturi. Ar tai reiškia, kad Maceinai nepasisekė laimėti Bažnyčios pritarimo knygomis apie Bažnyčią

ir pasaulį, apie Didžiuosius dabarties klausimus, apie Krikščionių pasaulį?

Todėl mums atrodo, kad pirmas ilgas M-os laiškas nieko naujo iš esmės nepasakė, nes naujos pažangios minties reikšmės istorijoje, net ir pačios krikščionybės istorijoje, Teilhardo atvejis nėra kokia išimtis. Jis tik patvirtina gerai žinomą tiesą, kad taip buvo, taip bus ateityje ir gal net taip ir turi būti. Gyvenimui reikalingi ir pažangininkai, ir juos prilaiką konservatoriai, nes be šių pastarųjų pažangūs naujovininkai galėtų dezorientuoti plačiąją visuomenę ir tuo būdu ją pakentti. Gal iš tikrųjų plačiąją visuomenę ne tiek svarbu intelektualinis išprusimas, kiek moralinis susitupėjimas, kuris radikalių naujovių gali būti sukrėstas. Dėl to visai protingai daroma, kad seminarijose klerikų paruošimas pradėtas ne su T-u, o su tradiciniu mokslu. Tačiau būtų nelaimė, jei T-o raštai būtų pakliuvę į Ordino rankas ir būtų užkonservuoti kokiam šimtmečiui. Intelektualinės pažangos reikalui tai būtų didelis smūgis. Galime sutikti, kad T-o moksle yra ir pelų. Bet negi vien tik pelai būtų galėję taip patikti daugeliui teologų, filosofų ir net mokslininkų (J. Huxley), kad jie ir šiandien Teilhardo raštus tebestudijuoja.

O dabar žvilgtelėkime į keletą Maceinos laiškuose paliestų problemų, kurios rūpi ir mums pasauliškams nefilosofams.

1. Apie religiją, filosofiją ir tikrovę

Nepripažindamas evoliucijos kaip teorijos ar fakto, Maceina savo laiškuose vis dėlto pripažįsta ją bent kaip "darbo hipotezę", kuri betgi filosofui nesanti reikalinga: "nėra jokios būtinybės, rašo M-a, filosofui ar teologui priimti ar atmesti evoliucijos teoriją, kol ji nėra gamtamokslinė tiesa, o tik įvairiopa gamtininkų hipotezė...", kuri nesanti "priebrendusi nei filosofiniam, nei teologiniam apmąstymui". Kitur jis dar priduria, kad "ta ar kita gamtamokslinė teorija, net ir virtusi gamtamokslinė tiesa", nekeičia filosofijos bei teologijos. Kas kitąp manas, tas apgaudinėjamas pats save.

Šitokios Maceinos mintys apie mokslo santykį su filosofija bei teologija kiek stebina, nes mes, nefilosofai, prisiskaitę filosofų raštų, iki šiol tikėjome, kad vis dėlto esama tam tikro ryšio tarp tų visų sričių, o mirus — jau pasauliniu mastu. Laimėti Bažnyčios pritarimą betgi jam nepasisekė lig pat šiol". Bet kokio čia pritarimo reikia? Yra visa eilė veiklų apie Teilhardo mokslą, turinčių Bažnyčios Nihil obstat ir Imprimatur, pvz. H. de Lubaco, SJ The Religion of Teilhard de Chardin; Christopher Mooney — Teilhard de Chardin and the Mystery of Christ (ši pastaroji turi Imprimatur "Bostono kardinolo Cushingo). Tai reiškia, kad T-o moksle, kaip jis išdėstytas tose knygoje, nieko priešingo Bažnyčios mokslui nėra. Ir iš paties Maceinos raštų, berods, tik dvi knygos turi Nihil obstat ir Imprimatur. Tai Dievo avinėlis ir Didžioji padėjėja. Kitos, neišskiriant ir trijų paskutiniųjų, tokių pažymėjimų neturi. Ar tai reiškia, kad Maceinai nepasisekė laimėti Bažnyčios pritarimo knygomis apie Bažnyčią

(Nukelta 1 2 psl.)

Šiandien, rytoj ir visuomet tavo

Rašytojo palikimo puslapius sklaidant

PR. VISVYDAS

Juozas Tininis, LAISKAI ANDROMACHAI. Prozos ir poezijos vertimai. Išeido "Lietuvių Dienos" Los Angeles 1973 m. Iliustracijos Alfonso Dociaus, Leidinys 200 psl., kaina \$4.00, gaunamas ir "Drauge".

Kas turėjo progos pabendrauti su rašytoju Juozu Tiniu, prisimena jo meilę išmintingam posakiui. Aforizmus Juozas svaide kaip prityres beisbolo metikas svaide sviedinius — su geru įsimaginimu į taikinį.

Stebėdamas Tininį pobūviuose ar chore, pagalvodavau: "Iš kur tas griausmingo balso protuolis semia savo žinėjimą ir be perstojo pila visokius antikinius 'dum spiro'. Tai bent atmintis".

Vis dėlto profesorius J. Tininis, vienu metu pasinešęs susirasti pastovesnį ir geriau apmokamą darbą, neišlaikė egzaminų, būtinu, stojant tarnautoju į Amerikos pašta. Jį paklupdė kelios praktiškos matematikos formulės. Pašto viršininkams nerūpėjo Juozo filologinis bagažas. Jie norėjo formulę žinojimo. Aišku, apsiriko vyras: Juozas tikriausiai su savo meile klasikui ir grožiui būtų pagerinęs laiško pristatymą, ypač aromatiškų laiško, rašomų kilnioms Andromachoms. Šiandien tie laišukai, deja, kartais dingsta arba ateina pavėluotai.

Praėjusiais metais "Lietuvių dienų" leidykla išleido pomirtinio Juozo Tininio knygą "Laiskai Andromachai", formatu ir dailiu apipavidalinimu, labiau primenančia albumą. Leidinys iš tiesų yra Tininio bičiulio Bernardo Brazdžionio pastangų vaisius, sudarytas iš dviejų dalių: vienuolikos laiško Andromachai ir rašytojo Alter Ego — Tininio išverstų pasaulinės poezijos, prozos ir gilių minčių rinkinėlio.

Knygoje randame išsamų Bern. Brazdžionio "Žodį skaitytojui", kuriame aptariami Tininio asmenis ir kūrybos savumai. Jautrioje užbaigoje poetas rašo: "Šis

Rašytojas Juozas Tininis (1911-1971)

leidinys tebūna prie lentos maulioje turtu gėlių puokštė — leidejo išraiška dėkingumo už darbą "Lietuvių dienų" žurnale ir drauge ženklas neužmirštos, ištikimos bičiulystės, kuri mudu jungė daugelį metų".

Knyga reikšminga ir tuo, kad ji papuošta romantiška Alfonso Dociaus iliustracijų simbolika (gal šiek tiek per daug suminiaturinta). Nelaimingu sutapimu, dail. A. Docius mirė širdies liga 1973 m. gegužės 29 d. Taigi leidinyje sutelktas dviejų žmonių pomirtinis palikimas.

Nors ir labai žavėjau J. Tininio asmenybe, tačiau jo grožinė proza knygoje "Sužadėtinė", "Nuskandintas žiedas", "Dailininko žmona" nepatraukė. Stilius palyginti tikslus, aiškus, gyvas. Nieko neprikliki nei kompozicijai, nei situacijai bei užbaigti netikėtiems vingiams. Tininis žino, kaip rašyti. Tačiau gyvenimas šiuose raštuose per daug jau knygiškai, atsargiai nuobliuotas. Personai ir dialogai neturi paties reikalingiausio — individualių, nepakartojamų bruožų. Nėra įtaigumo. Nėra kvėpavimo.

Panašia maniera parašyti ir "Laiskai Andromachai". Iš karto matai, kad toji Andromacha tėra tik pretekstas riteriškai pagar-

binti taurųjį moteriškumą ir drauge išreikšti susižavėjimą didžiuoju pasaulio menu ir jo kūrėjais genijais. Tininis yra tarsi Mažvydo laikų turistas, kuris, pakliuvęs Italijon ir pamatęs imponuojančią šventovę ar statulą, praranda žadą ir užmiršta ką nors savito apie ją pasakyti. Jo nuostabai pakanka sparnuotų liaupsų, dailininkų knygų nuo seniausių laikų.

Skaitytojui, nepažinojusiui J. Tininio, manieringi laiško stiliai atrodo juokingi ir naivūs. Šiais laikais joks rašytojas tokiu stiliumi nesikreipia į moteris. Pavyzdžiui: "Miela Andromacha, tavo akis (Kodėl ne akys? Argi Andromacha buvo vienaakė? — mano pastaba) dar nėra mačiusi šviesių Los Angeles alėjų ir tavo korpaitės dar nėra lietusio mano miesto žvangiančio asfalto". Arba: "Tu, Andromacha, mano sieloje stovi ant gražiausio pjedestalo, pilna išminties ir rimties kaip deivė Minerva. Mano mintys nuolat skrieja apie tave, nelyginant planetos apie saulę".

Žinoma, laiškuose, šalia blizgančios butaforijos, randame ir daug įdomių, naudingų faktų, kuriuos esame daugiau ar mažiau primirę nuo gimnazijos ar universiteto laikų. Čia minimi: Hek-

toro Berlioz "Symphonie fantastique", Baudelaire nuolatinis alkis grožiui, Tadžmahala, Rudolfo Valentino, Forest Lawn kapinių menas, Goethes "Ifigenja", įvairūs Italijos dailininkai, Romos forumas, vestalės ir t. t. Rašytojo mintys skraido nuo vienos malonios, gražios vietelės iki kitos: nuo Italijos miestų iki Vienos ir Heidelbergo, nuo Raudondvario laukų iki Tirolio viršūnių, nuo Sydnejaus muziejų iki Los Angeles Saulėlydžio bulvaro. Rašytojas visur ieško ir visur suranda grožį ir jį dalinasi su Andromacha, kai kur laiškus užbaigdamas: "Šiandien, rytoj ir visuomet tavo Hektoras".

Patartina skaitytojui žiūrėti į šitas literatūriškai neišbaigtas gromatas su atlaidia šypsena. Tininis mėgdavo viską dėstyti su neeiliniu patosu. Jis ne kiek nesijautė rašęs dirbtinai. Jam jo rašymo tembras buvo pakankamai natūralus. Todėl jis ir kviečia pas save vienuolę Andromachą tokiu keistu būdu: "Miela Andromacha, atvyk su habitu ar be jo. Aš nepasirengęs tavęs sutikti taip kaip Salomonas sutiko Sabos karalienę, Bet vis dėlto".

Tininio vertimai žymiai praneša jo laiškus. Gerai atrinktu žodžiu jis sugeba paliesti lyros stygas ir originalui duoti gražią, skambią lietuvišką eilutę. Vertimuose atsiskleidžia jo platus dėmesys moderniai pasaulinei literatūrai, poetams: Johannes Bobrowski, Ivan ir Clara Goll, Saint John Perse, berlyniečiai lietuvaitei Aldona Gustas ir kitiems.

Ypač vertingą pluoštą sudaro eilėraščiai, išversti "Iš naujosios graikų literatūros". Iš visko matyti, kad daug pasidarbavę, beverčiant elegiškus poetus, kaip Odisejas Elytis (miela skaityti jo nuostabius eilėraščius "Uolų Marina" arba "Pasivaikščiojimas Lesbos saloje"), Kavafis, Aristotelis Valaoritis ir kt.

Tininis turėjo ypatingą skonį gerai, poezijai. Jo atranka pasigėrėtina. Atsimenu, šnekučiuojant poezijos temomis, užtekdamas paminėti vieno kurio garsaus poeto gerą eilėraštį ar rinkinį, Tininis apie tai ne tik žinodavo, bet dar paminėdavo mėgiamus savuosius. Taip jis mane ir supažindino su Rene Char poezija.

Recenzijos galui, man regis, tiktų kad ir ši elegiška indų po-

Danguolė Sadūnaitė

ROZIŲ DARŽE

1.

Nuostabi trauka,
tų raudonų
džiaugsmo užtvarų,
kurias statai tarp mūsų...

Teka per mano kūną
tavo spalvos šiluma — —

Ir mano odoje
beviltiškas tavo švelnumas — —

II.

Rožė!
atvėsink mane —
pačiame zenite
raudonos spalvos
raibuliavimo.

Kaip suspėsiu šią vasarą
sutalpinti
visą saulės lobį —
ant savo pečių?
tave, savyje pratęsti...

III.

Savo ugnimi,
apdeginsi mane — —

savo putojančia, raudona banga
per greitai
prilenksi prie žemės...

Ir ateis diena,
kada tavo šviesą užtemdys ašaros —

1.

Medi,
vasaros pirmasis.
Pasinėręs

etės Sorajini Naidu eilėraščių "Mano mirusi svajonė" pabaiga, labai artima Tininio sielos balsui: Grįšk atgal, o manoji svajone, į savąjį kapą sniego miškus,

Algirdas Simkūnas

Natūrmortas su portretu

danguos
ritmuose...

Upė dar tavęs neužgesino.

2.

Kai į tave žiūriu —
mano skausmas žydi

PLAUKIKE

1.

pasilgimas tavęs
užlieja mane
sūriomis bangomis...

2.

tada aš turiu stovėti
labai ramiai.
labai ramiai.
(giliai kvėpuoti)
kad išlaikytum galvą viršum vandens.

Kur kadaise, prieš septynetą
amžių,
Tavę paslėpė vaikas skaudančia
širdžia.
Kas tau liepė atsikelti iš savo

tamsybių?
Aš įsakau tau iš čia pasislinkti
Tu neniekink altorių, kuriuos
aš tau pastačiau
Savosios širdies gelmėse.

Į Antano Maceinos laiškus atsiliepiant

(Atkelta iš 2 pusl.)

ko, kad žmogus gimsta su kūnu ir siela, kad jis, anot T-o, visas iš gamtos, o teologas sako, kad nors žmogus gimsta iš gamtos, tačiau iš tikrųjų jį sukuria visą Dievas, nes be jo ir antrinės priežastys neveiktų.

Pastaruoju metu teko pastebėti, kad panašiai kalba ir žinomas teologas K. Rahneris. Anot jo, tapsmas yra kilimas nuo žemesnio į aukštesnį lygį, nuo "mažiau" į "daugiau". Tačiau ribota būtybė negali pati padidinti savo būties. Tik Dievas yra visokio tapimo pagrindas. Kiekvienas vystymasis, kiekviena nauja būtybė kyla ne dalinai iš antrinių priežasčių ir dalinai iš Dievo, bet visa iš antrinių priežasčių dėl evoliucinio dinamizmo, kuriuo Dievas jas apdovanoja. Dėl to Dievo kūrybinė veikla nėra mūsų (tiesiogiai) patiriamas dalykas. Ji visada perduodama mums tarpiniais per sukurtas būtybes. Tačiau kiekvienos sukurtos būtybės egzistencija ir vystymasis visiškai ir tiesiogiai priklauso nuo Dievo kūrybinės veiklos, kaip nuo jų transcendencinės kilmės ar priežasties (transcendentinis priežastingumas). Taikant tą "tapimo" teoriją evoliucijai, galima sakyti, kad žmogus sukurtas ne dalinai evoliucijos jėgų ir dalinai Dievo, bet visas evoliucijos jėgų ir visos Dievo visiško skirtingame lygyje. Dievas yra transcendentinis ir tiesioginis viso evo-

lucinio dinamizmo pagrindas. Dėl to žmogaus sukūrimas su visomis jo dvasinėmis galiomis neturėtų būti laikomas išimtimi, nepaprastu ar stebuklingu įvykiu, kuris gerai parodo tikrą tapimą ir savęs peržengimą (selftranscendence). Dievo kūrybinė veikla išsiskleidžia, kur tik yra tikras vystymasis ir evoliucija. Taip Rahnerio teoriją trumpai apasakoja aukščiau minėtos knygos Theology of Evolution autoriai (65 p.).

Tačiau šitokia Rahnerio pažiūra gerai derinasi ne tik su Teilhardo pažiūra, bet ir su gamtamokslinio evoliucijos hipoteze. Greičiausiai toji hipotezė ir bus abu šiuos teologus paveikusi, nes "religinės pažiūros neegzistuoja izoliacijoje nuo kitų pažiūrų apie pasaulį ir mus pačius. Religiniai įsitikinimai yra organizuojami ir derinami su dabar gyvenamu pasaulėvaizdžiu (...) Naujos mokslo teorijos gali padėti interpretuoti kai kurias teologines doktrinas ir gali padėti jas giliau suprasti" (ibid. 12).

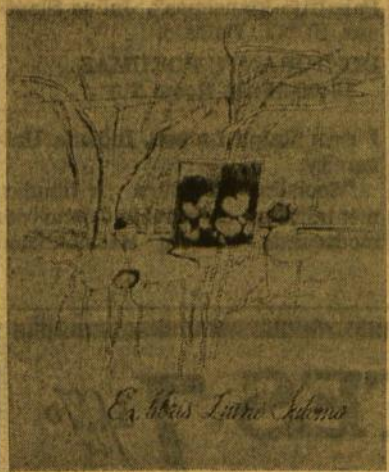
Iš to, kas pasakyta, matome, kad gali būti dvi kiek skirtingos dvasios ir medžiagos santykio sampratos — fenomenologinė arba tikrovinė ir metafiziškai teologinė. Pirmoji sako, kad dvasia, būdama šioje tikrovėje visada susijusi su medžiaga, yra tampančio (teologiskai Dievo kuriamoj) pasaulio fenomenas. Ne tik žmogaus kūnas, bet ir jo siela kyla iš antrinių priežasčių (iš gamtos), bet tų priežasčių veikdinvojas yra Dievas ir dėl to jis yra visos žmogaus kūrėjas. Antroji samprata teigia, kad žmogaus dvasia

Vytautas O. Virkau, originaliųjų ex librisų kūrėjas

S. AUKŠTAITIS

Chicago Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje balandžio 17 d. vakare buvo atidaryta Lietuvos grafikų išpūdį darantį ex librisų (knygos ženklų) paroda. Viršutiniame muziejaus aukšte, meno ekspozicijoms skirtose patalpose, stropus kolekcionierius Gintautas Vėžys eksponuoja savo gausų rinkinį, duodamas progą tinkamoje aplinkoje susipažinti su keliasdešimties dailininkų šioje srityje sukurtais pavyzdžiais. (Šios parodos, deja, nepalydi katalogas ar kitoks surašymas, leidžias autorius bei jų darbus, jei neaptarti, tai bent užfiksuoti).

Prieš atidarant parodą, Gintautas Vėžys supažindino susirinkusius su anglų kalbon išversta pirmajaujančio mūsų kolekcionieriaus

Vytautas O. Virkau

Ex libris

riaus Vitolio Vengrio rimta ir išsamia apie lietuviškus ex librisus (naujame "Metmenų" numeryje spausdinama) studija.

Greta Lietuvoje gyvenančių menininkų, parodoje su savo eksponatais dalyvauja ir vienas Amerikoje besireikšias dailininkas, Vytautas O. Virkau, plačiai pažįstamas tapybos, grafikos ir scenos apipavidalinimo darbas. Atskirame pastove išstatyti dvylika jo kūrybos ex librisų, igyvendintų jau šiais, 1974 metais. Šie grafikos dalykai išsiskiria ryškia savarankškumu bei naujoviškumu, ar bent originalesne knygos ženklo gaminimo technika. Gi ex librisas, berods, yra net

nelauktas Vytauto O. Virkau kūryboje tarpinis.

Minimi ex librisai yra skirti poetų (Liūnė Sutema, Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys), intelektualų (Angelė Simaitytė, Vytautas Kavolis, Kazys Janulis, Vytautas Vepštas) knygų rinkiniams. Ir lietuvių bičiuliams (Astrida Ivaska, Ivar Ivask) šiltu jausmu atilyginta. Atskiras autoriaus sentimentas reiškiamas Lietuvos institucijoms (Vilniaus Universiteto biblioteka, Kauno Botanikos sodas) ir režisieriui Juozui Miltiniui, Panevėžio Dramos teatro steigėjui. Pastarieji trys ex librisai turi lyg ir atliepi Viktoro Petravičiaus dar Vokietijoje sukurtais Lietuvos istorijos personažams tos pačios paskirties grafikai. Betgi Petravičių inspiravo praeitis, o Virkau rodo nuolankumą žymiajai Vilniaus retų knygų bei manuskriptų saugykiai ir sentimentą širdžiai artimiems augalams. O taip pat, asmeniniai gal net nepažįstamam, meno tikslų Teatro kūrėjui Aukštaitijos "sostapilyje".

Vytauto O. Virkau ex librisų technika ir priemonės: tušas, pieštukas, vadinamieji collage (klijavimas) ir frottage (kai efektas pasiekiamas trynimu būdu). Moterims skirtuose knygos ženkluose linijos ypatingai lengvos, elegantiškos. Vyrams daž-

Vytautas O. Virkau

Ex libris

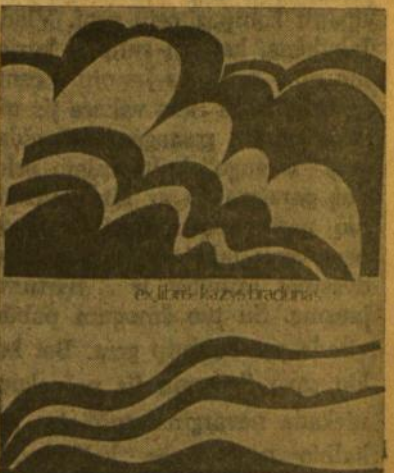
niausiai taikomos siurrealistinės, abstraktiškos kompozicijos, riebsnės dėmės. Šriftai arba surinkti spaustuvėje, įvairūs, ar daryti ranka. Dailininkas neatsisako floros užuominų, įkvėpimo ieško žieduose ir lapuose. Veik visi ex librisų formatai siekia 3x4, piešinys būna centre ar apima visą plotą. Negalima neatžymėti puikaus atspausdinimo.

Minimi ex librisai akį patraukia jau parodos pastovyje, jie bus tikslūs ir knygoje, nes savininkų vardas ir pavardė nėra paslėpti kompozicijos rebusuose, įvairiais būdais suskaldyti arba nugrūsti į kampus, sudarydami kartais galvosūkių, kaip šias mįsles lengvai išsifruoti. Pas Virkau bibliotekos ar knygų rinkinio turėtojai pie-

tų kompozicijų nėra nuslopina mi.

Užsieniuose gyvena lietuvių dailininkai ex librisų kūrybai skiria, palyginti, ne per didelę dėmesį. Šiuo atveju ne vien produktyviausiu, bet ir kūrybingiausiu tenka laikyti paryžietį Ziburtą Mikšį, daugelio stiprių bei išradimų ofortų nepalyginamą meistrį. Jo vario raiziniai pasižymi ne tik dailumu ir skoningumu, bet ir knygų rinkinio savininkų taiklia, ryškia charakteristika. Amerikoje nemažai ex librisų įvairia technika yra sukūrę dar grafikas Algirdas Kurauskas.

Vytauto O. Virkau šioje meno arenoje pasirodymas gali būti vien džiaugsmingai sveikintinas.

Vytautas O. Virkau

Ex libris

Kai žmogus ir muzika sutampa

Kompozitoriui prof. Vladui Jakubėnui 70 metų

KAZYS BRADŪNAS

Lietuvių tautos nemažos dalies egzodo metai, nors ir laisvoje ir svetingoje Amerikoje, būtų daug sunkesni ir mažiau prasmingi, jeigu čia su visais negyventų mūsų rašytojai, mūsų meno ir mokslo žmonės, mūsų kompozitoriai. Jei mes čia būtume be jų, okupantas turėtų gerokai teisybės, pravardžiuodamas mus nuvytusią tautos šaka. Bet kol rašytojas mūsų tarpe rašo, kol kaimynas lietuvis mokslininkas gilinasi į savo tautos ir visos žmonijos problemas, kol dailininkas rengia savo naujausių darbų parodą, o aktorius kreipiasi į mus čia pat sėdinčio dramaturgo žodžiais ir kompozitorius drauge su visais klausosi savo naujos kantatos, ar operos premjeros, tol esame šaka žaliuojanti, žydinti ir nešanti vaisių bendrai lietuvių tautos aruodan.

Dėl tokio kūrėjų buvimo drauge su visais mes ir ne tėvyneje galime jaustis gyveną pilnutiniu tautiniu ir kūrybiniu gyvenimu, prasmingu ir išsiviskajai bendruomenei, ir savo tautai, ir mus priklaudusiam kraštui, ir visai žmonijai. O jaustis išsivijoje ne vien duoneliautoju, o ir kultūrinių vertybių daržininku, yra tikrai giliai subrendusios tautos privilegija ir bruožas.

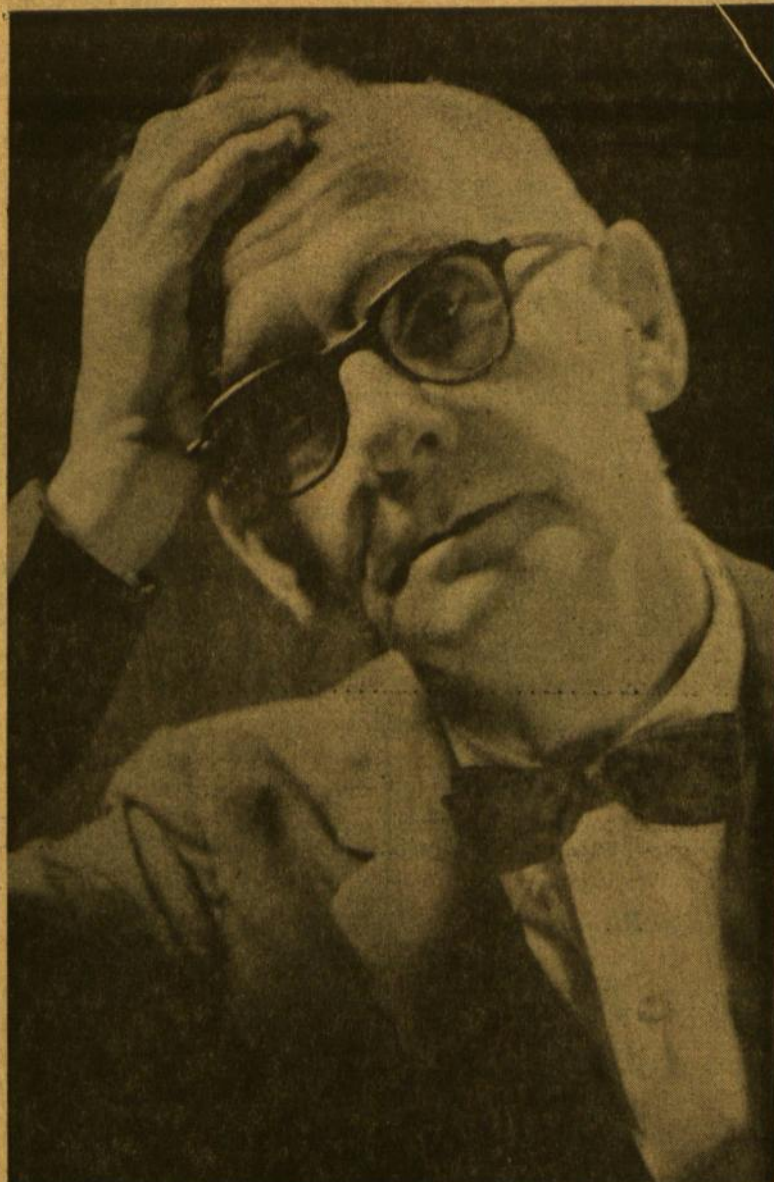
Kad mes jau to esame pasiekę ir ta privilegija naudojames, akivaizdžiausiai man liudija jubilio profesorius Vladas Jakubėnas pavyzdys. Profesorius š. m. gegužės mėn. 15 dieną sueina 70 metų. Jeigu jis imtų į šandien iš Chicago išsikelti kur nors į Floridą ar Arizoną, iš karto pajustumė, kad lietuviškoji Chicago kažkaip prarado, kas jai buvo taip įprasta, kas jai keldavo tam tikro kultūrinio subrendimo ir kultūrinio tvirtumo jausmą.

Ir labai gerai, kad jubilatas lieka Chicagoje ir kad Chicago dar gali, reikšdama kompozitoriui pagarbą, surengti jo kūrybos vakarus ir nuolat jo kūrybinius girdėti čia įvairiuose koncertuose. Prasmingesnio arčiau 70 metų jubiliejaus paminėjimo ir negalėjo būti, kaip praėjusių metų rudenį Mokslo ir kūrybos simpoziumo rėmuose Chicagoje surengtas didžiulis jo šakotosios kūrybos koncertas. Džiaugėmės, kad pats kompozitorius galėjo šiame koncerte dalyvauti ir padirguoti.

Plati ir įvairi muzikinė kompozitoriaus kūryba siaurus laikraštiniuos rėmus tiesiog neaptaria. Jau vien tik kūrinių vardų ilga vartinė surašyta Lietuvių Enciklopedijoje. Vladas Jakubėnas kūryba dar laukia plačios akademinės studijos. Būtų tiesiog pareiga išsivijoje tokią parašyti ir išleisti.

Brangus ir mielas prof. Vladas Jakubėnas yra ne vien kaip kompozitorius, bet ir kaip aplamai didžios kultūros žmogus, toli gražu neatsiribojęs nuo visuomeninės aplinkos.

Ir kada tik Chicago gatvėje pamatau iš savo Volkswageno išlipantį kompozitorių prof. Vladą Jakubėną, kada jį sutinku kuriam nors koncerte jaunimo centre, arba kada nors vakare jis užsuka mano pastogėn, užnešdamas "Draugo" kultūriniam priedui parašytą to ar kito muzikinio pastatymo recenziją, visada pergyvenu labai stiprų pagarbos, dvasinės ramybės ir tvirtumo jausmą. Su tuo žmogum pabūti visada yra kažkaip gera. Bet kokiu savo įkyrumu jis pašnekovo niekada nevargina, tuščiai pokalbio netęsdamas, kalbėdamas tik apie reikalingą logiškai ir trum-

Prof. Vladas Jakubėnas

Nuotrauka Vytauto Maželio

pai. Kai, metams bėgant ir amžiui didėjant, mes daromės vienas kitam gerokai irzlūs, kaimynų nuodėmėmis besirūpiną ir neatlaidūs, tai prof. Vladas Jakubėnas kitų ligomis visai neserga. Niekada iš jo nesu girdėjęs apkalbinio žodžio kito adresu. Tai didelės dvasios ir didelės savitvardos žmogus. O tačiau ir šilto jausmo jam nestokoja, kuris plazdėte plazda neretame jo kūryboje. Kai vienas kitas iš mūsų jau artėjam į tokį amžių, kada su tikram pažįstamam beveik įprasta skustis savo negalavimais, tai prof. Vladas Jakubėnas ir čia tiesiog yra stoikiškas kantrumo žmogus. Pastarieji metai sveikatos prasme Profesoriumi tikrai nebuvo lengvi. Tačiau neatsimenu ir iš kitų negirdėję, kad Profesorius pirmasis pradėtų šnekėti apie savo negalavimus. Nuostabą man kelia ir sutarto žodžio laikymasis. Kai redaguodamas "Draugo" kultūrinį priedą esu jau beveik apsipratęs su bendradarbių pažado netesėjimu, su užsakyto ir sutartu raštu vėlavimu, tai Profesorius visada čia tikslus ir punktualus kaip laikrodis. Jeigu jau pažadėjo recenziją, tai esu visada tikras, kad su-

tartą dieną ir net valandą recenzija bus.

Ir, Dievuliau, kokia mūsų spauda dar galėtų būti kultūringa, nieko neužgaunanti, bet teisybę pasakanti, jeigu visi įstengtų taip tyra širdimi rašyti kaip prof. Vladas Jakubėnas!

Kūrybingos sukakties progą linkime kompozitoriui, profesorui Vladui Jakubėnui sveikatos ir muzikinio įkvėpimo.

LIETUVIS — JAV GYDYTOJŲ PREZIDENTAS

Dr. Jurgis Wiltrakis, baigęs Lofolios universiteto medicinos mokslus ir praktikuojas St. Charles mieste, išrinktas JAV vidaus ligų chirurgų sąjungos prezidentu.

RADIJO ISRADEJO SUKAKTIS

Vatikano radijas iškilmingai paminėjo Guglielmo Marconi 100 metų gimimo sukaktį. Vatikano radijo stotis yra vienintelė, kurią tas radijo išradėjas pats suprojektavo ir pravedė jos pastatymą.

Ketvirtosios Pabaltijo studijų konferencijos programa

Visa akademinė programa vyksta Illinois Universiteto patalpose — Chicago Circle Center, kurios yra prie Halsted ir Polk gatvių. Konferencijoje gali dalyvauti visi besidomintys Pabaltijo klausimais. Svečiai, atvyksta automobiliais, mašinas gali pasistatyti universiteto Parking Lot No. 4, kuris yra prie Halsted ir Polk gatvių kampo.

TREČIADIENIS, 1974 M.

GEGUŽES MĖN. 15 D.

REGISTRACIJA

19:00-22:00, Ramada Inn, Suit 200

KETVIRTADIENIS, 1974 M.

GEGUŽES MĖN. 16 D.

REGISTRACIJA

9:00, Illinois Room Lobby

KONFERENCIJOS ATIDARYMAS

11:00, Illinois Room — 323

Pirm.: Tomas Remeikis, Calumet College, AABS viceprezidentas.

Atidaromieji žodžiai:

Vytautas Vardys, University of Oklahoma, Programos komiteto pirm.

Rimvydas Šilbajoris, Ohio State University, AABS prezidentas

Warren B. Cheston, Chancellor, University of Illinois at Chicago Circle

BALTŲ LITERATURA: PROZA

13:00-15:30, Room 501

Pirm.: Valters Nollendorfs, University of Wisconsin, Madison

"Vaino Vahing ir sovietinė proza Estijoje", George Kurman, Western Illinois University.

"Janio Rainio įtaka į rašytojus šiandieninėje Latvijoje", Arvidas Ziedonis, Jr., Muehlenberg College.

"Bandymai stiliui sovietinėje prozoje Lietuvoje", Rimvydas Šilbajoris, Ohio State University.

NACIONALIZMAS: PABALTIO PERSPEKTYVOJE

13:00-15:30, Illinois Room — 322

Pirm.: Edwin Draine, University of Illinois, Chicago

"Technologija ir nacionalizmas", Walter Rand, City College of New York.

"Nacionalizmas, kaip mažų tautų stiprybės šaltinis", Vilnis V. Sveika, Jersey City State College.

"Pabaltijo ir Centrinės Azijos respublikos: palyginamosios perspektyvos ir dabartinės demografinės ir socialinės tendencijos", Raymond Baker, Williams College.

Komentatorius: Francis Murans, University of Wisconsin Stevens Point.

ANGLIJA, VOKIETIJA IR PABALTIO VALSTYBĖS

13:00-15:30, Room 509

Pirm.: Taras Hunczak, Rutgers University.

"Anglija ir Pabaltijo valstybės", David M. Crowe, University of Georgia.

"Chamberlain ir Pabaltijo valstybės", Aimi Kibena - Zechanowitch, Ottawa, Ont.

"Generolas Hans von Seeckt ir Pabaltijo klausimas", Julius Slavėnas, SUNY, Buffalo.

DOKTORANTŲ FORUMAS

13:00-15:30, Room 510

Pirm.: Ralph Larson, Indiana University.

"Socialinė struktūra ir liaudies mentalitetas caristinėje Lietuvoje: modernaus lietuvių nacionalizmo

kultūrinis kontekstas", Arūnas Ališauskas, John Hopkins University.

"Suomių Katele ir Pabaltijo atakimuo", Arthur Johnson, Indiana University.

"Ankstųjų vid. amž. prekybos kelių iš Baltijos į Juodąją jūrą bibliografiniai klausimai", Deborah Houston, Indiana University.

"17 a. švedų-suomių kolonizacija, rytiniame Delaware upės krante, Donald Bjarnson, Indiana University.

"Mokslinė biblioteka Suomijoje: istorija, išsivystymas, specialūs rinkiniai", Keith Westover, Indiana University.

PABALTIO KRATAI PRIES

1000 M. PR. KR.

15:30-17:30, Illinois Room — 322

Pirm.: David B. Miller, Roosevelt University.

"Baltijos - Adrijos gintaro prekyba: Bronzos amž. santykių studija", Joan Todd, California State University, San Jose.

"Viduramžių prekybos keliai ir pietvakarių Pabaltijys: Dauguvos vaidmuo 9-10 amž.", Thomas S. Noonan, University of Minnesota.

Komentatorius: William Urban, Monmouth College.

ZEMES ŪKIS IR TRANSPORTACIJA PABALTIO RESPUBLIKOJE

15:30-17:30, Room 510

Pirm.: Juris Dreifelds, Scarborough College.

"Agro - miestai Estijoje", Elmer Jarvesoo, University of Massachusetts.

"Dabartinės transportacijos problemos Lietuvoje", Povilas Mažeika, US Oceanographic Office, ir Leonas Kačinskas, Economic Studies Center Washington.

"Centrinis bankas neišsivysčiusiame krašte: ar Latvija turėtų centrinių banką", George J. Neimanas, Niagara University.

SOCIOLOGIJA IR DVIKALBIS-KUMAS

15:30-17:30, Room 501

Pirm.: Algis Norvilas, St. Xavier College, Chicago.

"Sovietinė sociologija Pabaltijo kraštuose", Antanas Mustekis, D'Youville College, Buffalo.

"Dvikalbės studijos Lietuvoje", Algis Norvilas, St. Xavier College, Chicago.

Komentatorius: Donald E. Wright, St. Xavier College, Chicago.

Vilniaus universiteto, įsteigto 1579 m., centriniai rūmai.

SKAICIÁVIMO MAŠINŲ PANAU-DOJIMAS PABALTIO HUMANTARINIŲ TYRIMUOSE

15:30-17:30, Room 509

Vadovauja Antanas Dundzila, Purdue University, Calumet.

ILLINOIS UNIVERSITETO KANCLERIO PRIEMIMAS DALYVIAMS

17:30-18:30, Room 605

SUSIPAZINIMO VAKARAS

20:30, Ramada Inn, Regency Room

PENKTADIENIS, 1974 M.

GEGUŽES MĖN. 17 D.

REGISTRACIJA

9:00 Illinois Room Lobby

PABALTIO LITERATURA: POEZIJA

9:00-11:30, Illinois Room — 322

Pirm.: Gunars Salins, Union College, N. J.

"Senos temos iš naujo išgyventos naujojoje lietuvių poezijoje", Biru-

tė Cipliauskaitė, University of Wisconsin, Madison.

"Estų poeto George Marrow sapnų poezija", Ivar Ivask, University of Oklahoma.

"Istorijos pajutimas naujojoje lietuvių poezijoje", Valda Melngailė, Boston College.

BALTŲ KALBOTYRA: I

9-11:30, Room 501

Pirm.: William R. Schmalstieg, Pennsylvania State University.

"Besikeičiančių garsų kiekybinė analizė: keletas implikacijų baltų istorinei fonologijai", Jules F. Levin, University of California, Riverside.

"Latvių k. kilmininko konstrukcijų sintaksė", T. G. Fennell, the Flanders University of South Australia.

"Balten" ir "Baltisch", Wolfgang Laur, Schleswig, Germany.

"Analitinės lietuvių kalbos tendencijos", (Nukelta į 5 pusl.)

HOLD IT!

We have a savings plan for your financial future ... and you'll like saving with us. Ask your friends and neighbors about St. Anthony Savings!

Annual Yield	Quarterly Yield	Monthly Yield	CLASSES OF SAVINGS:	Minimum Deposit	Per Centage
7.437	7.418	7.372	4 years CERTIFICATE OF DEPOSITS	\$10,000.00	7 1/2%
7.354	7.340	7.218	4 years CERTIFICATE OF DEPOSITS	\$5,000.00	7%
7.083	6.992	6.863	2 1/2 years CERTIFICATE OF DEPOSITS	\$5,000.00	6 1/2%
6.812	6.694	6.608	2 years CERTIFICATE OF DEPOSITS	\$5,000.00	6 1/4%
6.541	6.387	6.353	1 year CERTIFICATE OF DEPOSITS	\$1,000.00	6 1/4%
5.398			PAID-UP SAVINGS PASSBOOK	\$100.00	5 1/4%
5.126			OPTIONAL SAVINGS PASSBOOK	\$10.00	5%

PAS MUS NE VISI DARBININKAI YRA LIETUVIAI, BET KIEKVIENAME SKYRIUJE GALIMA SUSIKALBĖTI LIETUVISKAI.

Saint Anthony Savings

MEMBER F.S.L.I.C. WASHINGTON, D.C.

1447 South 49th Court Cicero 60650
Telephone 656-6330 and 242-4395
JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, Vėdėjas

Open Mon. 9-8, Tues.-Thurs. Fri. 9-5, Sat. 9-1; Closed Wed. & Sun.

5 1/4% HIGH RATES 7 1/2%

PER ANNUM PASSEBOOK ACCOUNTS

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

PER ANNUM \$5000 or more minimum 30 months

6 3/4%

PER ANNUM \$5000 or more 2 year min.

6 1/2%

(Atkelta iš 4 pusl.)

ejos", David G. Guild, University of Edinburgh.
SUOMIJA PRIEŠ PIRMAJĄ PA-SAULINĮ KARĄ
9:00-11:30, Room 510

Pirm.: John W. Hakola, University of Maine.

"N. I. Bobrikov ir rusifikacijos politika Suomijoje, 1898-1914 m.", Alexis Pogorelskin. Yale University.

"Stolypino Suomijos politika", Mary Schaeffer Conroy, Chicago, Ill.

"Koni Zil'acus ir pastangos apjungti rusų priešvalstybinį judėjimą 1904 m.", William R. Copeland, University of Helsinki.

Komentatoriai: C. Leonard Lundin, Indiana University.

PABALTIO BIBLIOGRAFIJOS PROBLEMAS

9:00-11:30, Room 509

Pirm.: Karl L. Ozolins, Gustavus Adolphus College.

"Lietuvių bibliografija praeityje ir dabartyje", Jonas Baly, Library of Congress.

"Lietuva liečianti medžiaga Kanados ir Amerikos bibliotekose", Adam Kantautas, University of Alberta.

"Estų bibliografijos problemos, ypač kitataučiam mokslininkams", Marjū Farming, New Haven Free Public Library.

"Trumpa latvių bibliografijos už Latvijos ribų po 1945 m. apžvalga", Benjamins Jagers, Northern Illinois University.

PIETŲ SESIJA

11:30-13:00, Illinois Room-324

Pirm.: Mardi Valgeman, Herbert H. Lehman College, CUNY.

"Mažesnių kalbų ir kultūrų atelitis humanistinėse programose Amerikos institucijose", Nicholas Moravcevic, University of Illinois at Chicago Circle, Slavų Departamento galva.

Reikalinga iš anksto rezervuoti vieta.

BALTŲ LITERATURA: DRAMA

13:00-15:30, Illinois Room-322

Pirm.: Mardi Valgeman, Herbert H. Lehman College, CUNY.

"Liaudiškumo momentai sovietinėje dramoje Latvijoje", Alfreds Straumanis, Southern Illinois University.

"Egzišs gynyboje", Kostas Ostauskas, University of Pennsylvania.

"Teatras ir menai dabartinėje Estijoje", Hellar Grabbi, "Manas" redaktorius.

BALTŲ TAUTOTYROS PROBLE-MOS

13:00-15:30, Room 509

Pirm.: Vaira Vikis-Freibergs, University of Montreal.

"Neigiami palyginimai suomių ir estų tautosakoje", Felix J. Oinas, Indiana University.

"Gamtos mitas ir socio-kultūrinis kontekstas dainose", Stephen Reynolds, University of Oregon.

"Ciklinis ir linijinis laikas tradicinėje ir modernioje latvių poezijoje", Vaira Vikis-Freibergs, University of Montreal

KALAVIJUOCIAI, HANSA IR PA-BALTŲ VIDURAMŽIUOSE

13:00-15:30, Room 510

Pirm.: Thomas L. Hogan, S. J., Loyola University, Chicago.

"Hansa, Pabaltijys ir Europos taika", William L. Winter, Central Connecticut State College.

"13 amž. kova dėl Pabaltijo ir jos įtaka į kalavijuočių invaziją Rusijon", Nicholas Kreismanis, Holy Name College.

"Kalavijuočių Gotlando kompanija 1398-1408", Raymond Schmandt, St. Joseph's College of Philadelphia.

Komentatoriai: James A. Brudage,

Rygos universitetas, įsteigtas nepriklausomos Latvijos

University of Wisconsin, Milwaukee.

MODERNIZACIJA, RUSIFIKACIJA IR VALDŽIOS SISTEMATIZACIJA RUSIJOS IMPERIJOS PA-BALTIO REGIONE 1861-1914 M.

Apvalio stalo diskusijos.

13:00-15:30, Room 501

Vadovauja: Edward C. Thaden, University of Illinois, Chicago.

Dalyvauja: Andrejs Plakans, Boston College; Edward Chmielewski, University of Tennessee; Michael Haltzel, Hamilton College; C. Leonard Lundin, Indiana University; Toivo Raun, California State University, Long Beach; George L. Yaney, University of Maryland.

BALTŲ LITERATURA: VERTI-MŲ PROBLEMA

15:30-17:45, Room 510

Pirm.: George Kurman, Western Illinois University ir Arvids Ziedonis, Jr., Muehlenberg College.

Diskusijų dalyviai:

Valters Nollendorfs, University of Wisconsin, Madison; Juris Silenieks, Carnegie-Mellon University; Alfreds Straumanis, Southern Illinois University.

Diskusijos pabrėžiamos organizacinės problemos, bendrai leidžiant vertimus iš baltų literatūrų.

PABALTIO BIBLIOGRAFIJOS PROBLEMAS: ATVIROS DISKU-SIJOS

15:30-17:45, Room 509

Dalyviai:

Karl L. Ozolins, Gustavus Adolphus College; Jonas Baly, Library of Congress; Adam Kantautas, University of Alberta; Marjū Farming, New Haven Free Public Library; Janis Gaigulis, AABS; Earl W. Jennison, Muehlenberg College.

PABALTIO MOKYKLOS IR VI-SUOMENĖ 19 A. PABAIGOJE IR 20 A. PRADŽIOJE

15:30-17:45, Illinois Room-322

Pirm.: George L. Yaney, University of Maryland.

"Seimos sudėties analizės galimybės Pabaltijy 19 amž.", Andrejs Plakans, Boston College.

"Estijos pradinio mokyklų modernizacija 1860-1905 m.", Sylvia P. Forgas, Toronto, Ont.

"Mokyklos Latgalijoje ir pastangos sukurti latvių tautines mokyklas 1900-1918 m.", Leonard Latkovskis, Jr., Hood College, Md.

Komentatoriai: Toivo Raun, California State University, Long Beach.

PABALTIO KRATAI MODERNIŲ LAIKŲ PRADŽIOJE

15:30-17:45, Room 501

Pirm.: Romas Misiūnas, Williams College.

"Švedija ir Lenkijos padalinimai", R. Arnold Barton, Southern Illinois University.

"Leningrado švediškas pirmtakūnas", Ernest Ekman, University of California, Riverside.

Komentatoriai: Francis Bowman, University of Southern California.

PLENARINĖ SESIJA

19:30-21:00, Illinois Room-323

Pirm.: Sigurd Grava, Columbia University.

"Pabaltijy Respublikų vaidmūb Sovietų Sąjungoje", Vytautas Vardys, University of Oklahoma.

SEŠTADIENIS, 1974 M. GEGUŽĖS MĖN. 18 D.

REGISTRACIJA

9:00- Illinois Room Lobby

BALTŲ LITERATURA: PROZA

9:00-11:30, Room 501

Pirm.: Rimvydas Šilbajoris, Ohio State University.

"Ize Skipsna darbu pagrindinių motyvų studija", Dzintars Freimanis, Rhode Island College.

"Pagrindiniai Mykolo Sluckio prozos elementai", Ilona Gražytė, College Ahuntsic, Montreal.

"Kai kurie naujesni kritikos rinkiniai Estijoje", Alexander Aspel, University of Iowa.

PABALTIO KRATAI ANTRA-JAME PASAULINIAME KARE

9:00-11:30, Room 509

Pirm.: Vasyli Marcus, Loyola University, Chicago.

"Kultūrinė vokiečių valdžios politika Reicho komisariate Ostlande 1941-44 m.", Hans-Dieter Handrack, Ebenhausen/Isar, Germany.

"Katalikų Bažnyčia ir sovietinė valdžia Pabaltijy valstybėse 1940-41 m.", Dennis J. Dunn, Southern Texas State University.

"Centro, šiaurės Centro ir Rytų Europos rezistencijos prieš vokiečių ir rusų ekspansiją psichologiniai aspektai", George Szemler ir Richard S. Hartigan, Loyola University, Chicago.

Komentatoriai: Julius Smulskis, Indiana University, Fort Wayne.

LIETUVIS DAILININKAS IR KOMPOZITORIUS M. K. ČIURLIONIS: SIMTMEČIO GIMIMO SUKAKTUVIŲ PROGA

9:00-11:30, Illinois Room-322

Pirm.: Mindaugas Nasvytis, Cleveland State University.

"Čiurlionio laikai", Aleksis Ranit, Yale University.

"M. K. Čiurlionio abstrakcijos šaknys", Joana Vastokienė, Trent University.

"Čiurlionio muzikos ir meno ryšio problema", Darius Lapinskas, Chicago, Ill.

PABALTIO KRATAI TARP NACIONALIZMO IR REVOLIUCIJOS

9:00-11:30, Room 510

Pirm.: Emanuel Nodel, Western Michigan University.

"Lietos 30-to 'autonomijos' konferencija 1917 m. Latvijoje", Andrew Ezergailis, Ithaca College.

"Estų Maapaev 1916 metais", Olavi Arens, Columbia University.

"Mažųjų tautų koalicijų for-

movimas Estijos ir Latvijos parlamentuose tarp 1919 m. ir 1939 m.", Michael Garleff, Kiel University, Vokietija.

"Mažų valstybių interesų gynimas suomių užsienio politikoje", George Maude, University of Turku, Suomija.

PIETŲ SESIJA

11:30-13:30, Illinois Room-324

Pirm.: Rimvydas Šilbajoris, AABS prezidentas.

"Skillimas tarp inteligentijos ir valdžios Rusijos Imperijoje devyniolikto šimtmečio viduryje, ypač Pabaltijy regione", Nicholas V. Riasanowsky, University of California, Berkeley, American Association for Advancement of Slavic Studies prezidentas.

Reikia iš anksto užsakyti bilietus.

BALTŲ LITERATURA: PROZA I

13:30-15:45, Illinois Room-322

Pirm.: Ilona Gražytė, College Ahuntsic, Montreal.

"Modernizmas Estijoje: Mati Unt proza", Maire J. Kurrik, Barnard College.

"Nesaugumo motyvai dabartinėje Lietuvos novelėje", Bronius Vaskelis, Lafayette College.

"Vieno pašaukimo balsai: Bels ir Rungis literatūrinia latvių tradicijos panaudojimas", Valters Nollendorfs, University of Wisconsin, Madison.

BALTŲ KALBOTYRA II

13:30-15:45, Room 510

Pirm.: David F. Robinson, Ohio State University.

"Leksiko-statistinių palyginimų metodai kalbotyroje", Hilda Radzin, St. John's University, New York.

"Baltų pirmo asmens vienasakaita su galūne -u", William R. Schmalstieg, Pennsylvania State University.

"Estų sintaksės įsivaizdinimas: psichologinė studija", Bill Turnbull, Stanford University.

"Mažvydo 1547 m. Katekizmas: nauja informacija apie Torunės ir Vilniaus kopijas", Gordon B. Ford, Jr., University of Northern Iowa.

PABALTIO VALSTYBIŲ UŽSIENIO POLITIKA

13:30-15:45, Room 501

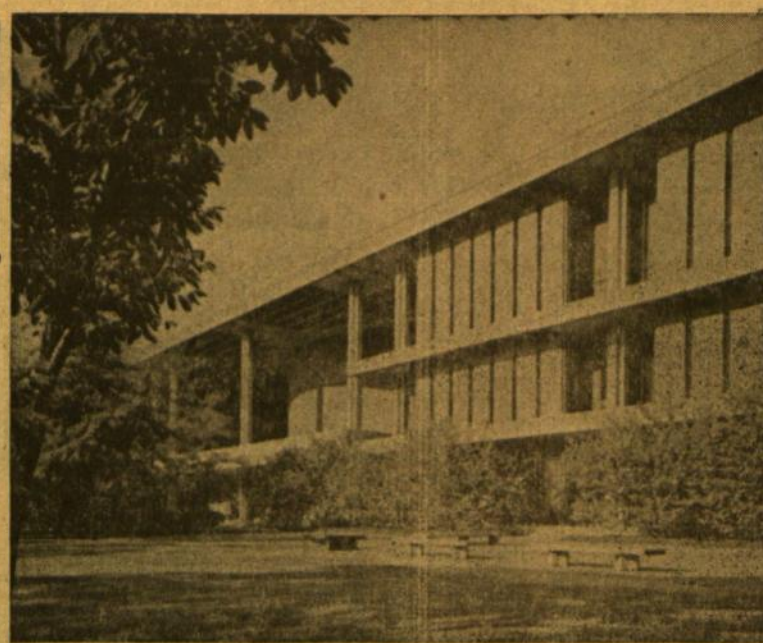
Pirm.: Ralph Larson, Indiana University.

"Pabaltijy Entantė: fantomas ar tikrovė", Edgar Anderson, California State University, San Jose.

"Žvilgsnis į Pabaltijy Entantę po 40 metų", Hugh I. Rogers, Columbus College.

"Lietuvos neutralumo politikos išsivystymas 1938-1939 metais", Tomas Remeikis, Calumet College.

Komentatoriai: Donald W. Pien-

Illinojaus valstybinio universiteto Chicago Circle Center komplekso detalė. Čia š. m. gegužės 16-19 d. vyks Baltiškųjų studijų puoselėjimo draugijos (Association for the Advancement of Baltic Studies) ketvirtoji konferencija.

kos, University of Wisconsin - Milwaukee.

PABALTIO ISTORIOGRAFIJOS IR POLITIKOS KLAUSIMAI

13:30-15:45, Room 509

Pirm.: Michael Haltzel, Hamilton College.

"Etninis faktorius bendrose Sovietų Sąjungos istorijose", Earl W. Jennison, Muehlenberg College.

"Mokslas ir politika: Amerikos perspektyvos į Pabaltijy klausimą", Janis Penikis, Indiana University at South Bend.

Komentatoriai: Edward C. Thaden, University of Illinois, Chicago.

PABALTIO KRATAI 19-to AMŽIAUS PABAIGOJE: TAUTINĖS SAMONĖS IŠKILIMAS

15:45-17:45, Illinois Room-322

Pirm.: Franklin Walker, Loyola University, Chicago.

"Lietuvių nacionalizmo iškilimas", Jack J. Stukas, Seton Hall University.

"Radikaliosios latvių inteligentijos iškilimas", Jan A. Trapans, Berkeley, Calif.

"Baltische Monatschrift" ir vokiečių tautinis sąmoningumas po 1860 m.", Irma E. Eichhorn, California State University, San Jose.

"Pabaltijy vokiečių sutautejimas 19 amžiuje", Manfred Helman, University of Munster, Vokietija.

Komentatoriai: Arūnas Ališauskas, The John Hopkins University.

PABALTIO STUDIJŲ PARAMOS ORGANIZAVIMAS: APVALIO STALO DISKUSIJOS

15:45-17:45, Room 501

Dalyviai:

Herbert Valdsaar, E. I du Pont kos.

de Nemours & Co.; Sigurd Grava, Columbia University; William L. Winter, Central Conn. State College; Rimvydas Šilbajoris, Ohio State University.

EKOLOGINĖS BALTIJOS JOROS PROBLEMAS

15:45-17:45, Room 501

Pirm.: Povilas Mažeika, US Oceanographic Office.

"Baltijos jūros užteršimo problema: apžvalga", Janis J. Skujins, Utah State University.

"Vandens pasikeitimas Baltijos jūroje", Povilas Mažeika, US Oceanographic Office.

VIDURAMŽIŲ BALTŲ KULTŪRA IR VISUOMENĖ

15:45-17:45, Room 509

Pirm.: Raymond Schmandt, St. Joseph's College, Philadelphia.

"Dviejų ankstyvų Baltijos kronikų literatūrinė technika", Peter Aukst, University of Western Ontario.

"Nusikaltimas ir bausmė: viduramžių praktikos studija", Peter Rebane, Pennsylvania State University, Ogontz.

Komentatoriai: James A. Brudage, University of Wisconsin, Milwaukee ir William Urban, Monmouth College, Ill.

BANKETAS

19:00-24:00, McCormick Inn.

23rd at the Lake

Kokteiliniai 19:00-20:00

Vakarienė 20:00

AABS Prezidento Rimvydo Šilbajorio žodis.

Atžymėjimų įteikimas.

Sokiai prie kontinentinės muzi-

SIMTMETIS NUO NIEDERMANNO GIMIMO

Neuchatelio universiteto rektorius, Rygos, Ženevos ir Besancono universitetų garbės daktaras M. Niedermannas buvo eilės lituanistinių studijų autorius. Jis pirmas Šveicarijoje universitete buvo įvedęs lietuvių kalbos kursą. 1921 metais lankėsi Lietuvoje, bendravo su prof. K. Būga. Gynė Lietuvos reikalus Šveicarijos spaudoje. Rūpinosi lietuviais tremtiniais, bendradarbiavo lietuvių rašomosios kalbos žodyne, leidžiamame Carl Winter leidyklos Heidelberge. Niedermannas buvo to žodyno vyr. redaktoriumi iki 23-čio sąsuvinio. Buvo gimęs 1874 m. gegužės 19 d., taigi šiemet sueina 100 metų nuo jo gimimo. Mirė prieš 20 metų: 1954 m. sausio 12 d.

UŽSISAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP. GERIAUSIA DOVANA SIŪSTI

LIETUVĄ

dabar, kaip niekad anksčiau

SPECIALŲS RUBLIŲ PAŽYMEJIMAI

INTERTRADE EXPRESS CORP. pirmąsias pasakė apie tai, o jūs giminės pritarė.

Su specialiu rublių pažymėjimais jūs giminės gali gauti viską, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos. Tai tas pat, kai jėti į krautuve su 100 dol. ir už juos gauti 200 dol. ar 300 dol. vertės prekių, o gal net daugiau.

INTERTRADE EXPRESS CORP. mielai jums nemokamai prisius įrodymą. Specialių rublių pažymėjimus galima paversti į reguliarius rublius aukščiausiu kursu.

SU PILNA GARANTIJA GREICIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pažymėjimai pristatomi maž daug per tris savaites. Vieno spec. rublio kursas yra \$2.53.

TAS KURSAS APIMA VISKĄ. NERA JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ.

REIKALAUKIT MOSŲ NEMOKAMO ILLUSTRUOTO KATALOGO

Užsakykite dabar. Užsakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Penktas aukštas

New York, N.Y. 10010

Tel.: 982-1530

LABAI SVARBU AUTOMOBILIAI

Pilnai garantuotas greičiausias pristatymas

Pasirinkite iš šių naujų modelių

ZHIGULI VAZ 2101

US \$3440.00

NAUJAUSIAS PAGERINTAS EXPORT MODEL

ZHIGULI VAZ 2103

US \$3947.00

ZHIGULI VAZ 2102

STATION WAGON

US \$3795.00

EXPORT MODEL MOSKVITCH 412 IE

US \$3490.00

MOSKVITCH 408 IE

US \$3210.00

MOSKVITCH 426 IE

STATION WAGON

US \$3643.00

MOSKVITCH 427 IE

STATION WAGON

US \$3910.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968

Kultūrinė kronika

POETAS ANTANAS GUSTAITIS CHICAGOJE

Jo humoristinės poezijos vakaras, skaitant pačiam autoriui, Lietuvos žurnalistų centro valdybos rengiamas šiandien (gegužės 11 d.) 8 val. vak. Jaunimo centre.

NAUJAS DARIUS LAPINSKO MUZIKINIS SPEKTAKLIS

Produktivus ir kūrybingas kompozitorius Darius Lapinskas rytoj (gegužės 12 d.) 3 val. popiet Jaunimo centro didžiojo salėje vėl pasirodys su savo nauju pastatymu, pavadintu "Darius ir Girenos spektaklis". Dalyvauja aktorius Liucijus Alenskas, mezo-sopranas Elena Blandytė, tenoras Leonas Baltrus ir Jaunimo Fausto Strolis. Rengia Aero klubas.

FILMAI, SKAIDRĖS IR GARSINIAI ĮRAŠAI RENGIAMAM "POEZIJOS PAVASARY CHICAGOJE"

Kultūrinių vakaronių sezono užbaigai gegužės 31 ir birželio 1 d. Jaunimo centre, Chicagoje, rengiama poezijos šventė prasidės penktadienį (gegužės 31 d.) 8 val. vak. Pirmakartinio tokiu mūsų lietuviškosios poezijos montažu. Montažo paruošai yra angažuota visa eilė aktorių ir kūrybingo jaunimo, taipgi fotografai J. Dovydenas ir Kastytis Izo-kaitis. Jau sukami atitinkami filmų gabalai, daromos reikalingos nuotraukų skaidrės, įrašomi juostinė muzikiniai efektai bei rinktiniai mūsų poetų tekstai.

DAIL. JONO RIMŠOS PARODA CHICAGOJE

Vakar, Ciurlionio galerijoje atidaryta Jono Rimšos tapybos darbų paroda. Parodą surengė "Margutis". Ji bus atidaryta gegužės 21 d. Lankymo valandos savaitgaliais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak., darbo dienomis nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

ZITOS SODEIKIENĖS DARBŲ COUNTRYSIDE ART CENTER GALERIJOJE

Chicago priemiesčio Arlington Hts galerijoje gegužės 10 d. atidaryta dviejų dailininkių paroda, pavadinta "Paintings and Environment". Tai amerikietės Tina Wolfer Gully ir lietuvis Zitos Sodeikienės kūryba. Vietos laikraštis "The Herald" parodos progą gegužės 3 d. laidoje spausdina pasikalbėjimą su abiem dailininkėmis, greta pridėdant ir jų nuotraukas.

ANTANO PETRIKONIO PARODA CHICAGOJE

Paroda atidaryta nuosavoje dailininko galerijoje, 3215 W. 63rd St., Chicagoje, gegužės 4 d., tęsis iki birželio 22 d. Atidarys visas 7 savaitės dienas. Įstatyta daug aliejaus, akrilo ir akvarelės darbų. Šioje parodoje A. Petrikonio kūryba labai įvairių užmojų ir labai nevienodo lygio. Greta realistinių, batalinių istorijos temų regimė, greta tikslų peizažų matome ir vien formų kontūrais beai-džiančias akvareles.

POEZIJOS ANTOLOGIJA "TRETIJI VAINIKAI"

Šio vardo poezijos antologija suredaguavo Paulius Jurkus, Anatolijus Kairys ir Pranas Naujo-kaitis. Jau rastas jos leidėjas, ir tekstas renkamas M. Morkūno spaustuviėje, Chicagoje. Tikimasi, jog antologija pasirodys už 2-3 mėnesių. Antologijoje dalyvauja 50 lietuvių rašytojų, nepatekusių į K. Bradūno redaguotąją "Lietuvių poeziją III".

MIRĖ ENCYCLOPEDIA BRITANICA LEIDĖJA

Helen Hemingway Benton, buvusio senatoriaus W. Benton našlė, po jo mirties tapusi Encyclopaedia Britannica leideja, mirė geg. 3 d. Phoenixe, Ariz., sulaukusi 72 m.

URBANISTINIO PLANAVIMO PARODA

Kilnojamoji urbanistinio planavimo paroda Chicagos Mokslo ir pramonės muziejuje bus atidaryta birž. 14 d.

GRANT PARKO KONCERTAI

Šiemet bus 40-tas Grant parko koncertų sezonas Chicagoje. Jis prasidės birž. 22 d. ir baigsis rugp. 25 d. Jam vadovaus naujas vedėjas St. Aokerman. Programą atliks Grant Parko simfoninis orkestras. Pradžią šeštadienį ir sekmadienį 7 v. v., trečiadienį ir penktadienį 8 v.

Poetė Gražina Tulauskaitė

Slais metais sueina lygiai 50 metų nuo poetės Gražinos Tulauskaitės pirmojo pasirodymo didžiojoje lietuvių spaudoje, 1924 m. Kaune "Lietuvos" dienraštyje buvo išspausdintas jos pirmasis eilėraštis. Ji yra buvusi pirmosios lietuvių rašytojų draugijos valdybos narė ir vienišė iš jos tebegyvenanti laisvajame pasaulyje. Ir ligi šiol vienišė iš moterų tremtyje laimėjusi tos draugijos poezijos premiją, kuri jai visuotiniu narių balsavimu buvo paskirta 1958 m. už lyrikos rinkinį "Rugsėjo žvaigždės".

NAUJA GALERIJA PLANETARIUME

Nauja astronominėmis temomis meno galerija gegužės 11 d. atidaryta Chicagos planetariume. Įėjimas visiems laisvas.

MOKYKLŲ STATISTIKA

JAV katalikų pradžios ir aukštesniosios mokyklose šiuo metu yra 3,629,628 auklėtiniai.

Vytautas O. Virkau Ex libris

BERNANOS BIOGRAFIJA

Prancūzų rašytojo Georges Bernanos gyvenimą, kūrybą ir jo laikus nušviečia nauja knyga: "Georges Bernanos: A Biography". Autorius — R. Speaight, išleido Liveright, kaina 8 dol. 95 ct.

ZEMES REFORMA PIETŲ AMERIKOJE

Iš spaudos išėjo nauja studija: "Agrarian Reform in Latin America". Autorius R. J. Alexander, išleido Macmillan, kaina 5 dol. 95 ct.

Jonas Rimša

Bolivijos indėnai (aliejus)

ARCHITEKTŪROS PARODA

Illinois technologijos instituto planavimo ir architektūros studentų darbų paroda vyks nuo geg. 12 iki rugp. 9 d. Crown salėje, 3600 So. State St., Chicagoje.

NAUJAS ST. LOUIS UNIV. PREZIDENTAS

Nauju jėzuitų vedamo St. Louis universiteto prezidentu išrinktas kun. D. C. O'Connell, SJ.

R. McCALL PARODA

Dailininko R. T. McCall tapybos paroda įvyks Mokslo ir pramonės muziejuje, Chicagoje nuo geg. 15 d. iki liepos 15 d. Aliejinuose paveiksluose dailininkas vaizduoja tolimųjų erdvių temas.

PAVOJUS PRIVACIOMS KOLEGIJOMS

Mokslo įstaigų išlaidos taip išaugo, kad yra pavojus, jog gali užsidaryti privačios kolegijos ir universitetai. Taip pareiškė DePaul universiteto ekonomikos prof. R. Chalecki. Illinois valstijoje 1973 m. 202,000 studentų lankė vadinamas community kolegijas, 180,000 valdinės ir 136,000 privačias.

NAUJA SROVĖ SIELOVADOJE

Vietomis nemažai gyvumo parodo pentakostalistų sąjūdį, pasireikšią ypatingesniu karštumu maldoje, pasitikėjimu ta jėga, kurią atneša Sv. Dvasia. Šis sąjūdis pradeda plačiau plisti ypač jaunąją dvasišką. Viena to žymė yra neseniai iš spaudos išėjęs veikalas: "The Lord is my Shepherd". Tai kolektyvus darbas, susidedantis iš penkiolikos kunigų straipsnių. Visi jie yra autobiografinio pobūdžio: pasipaskojimai, kaip jie anksčiau yra buvę drungnesni, bet įsitraukę į minėtąjį sąjūdį užsidėję naują vėliavą ir gilesniu dvasiniu gyvenimu. Kai kurie gal kiek ir per toli nueina, pvz. pasitikėdami įgauta gydomąja jėga.

Vis dėlto šio leidinio skaitymas atneša vidinės šilumos ir knyga ypač rekomenduotina kuni-gams, vienuoliams ir kitiems, besišildantiems gilesnio dvasinio gyvenimo. Leidinys turi 129 psl., kainuoja 1 dol. 75 ct. Išleido 1973 m. Charismatic Renewal Servi-

WAGNER & SONS

Typewriters, Adding Machines and Checkwriters
Nuomoda — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
5610 South Pulaski Road
Phone — 581-4111

patelkiami klausimai, nurodoma, kaip vesti diskusijas, dedami skaitytinios medžiagos sąrašai. Siekiama, kad visi tie svarbieji pasaulėžiūriniai klausimai neprabėgtų mūsų mintimi praeinamai, bet taptų įsivinti, sudarydami mūsų pastovią pasaulėžiūrą. Knyga ypač skiriama tėvams, kad diskusijų metu pasiruoštų atžalyne ugdyti religinę pasaulėžiūrą ir ją paremtą dorovę. Veikalas naudingas.
J. Pr.

Vaistai, narkotikai ir naujagimiai

Mokslinis žurnalas "Science" savo 1974 m. balandžio numerį paskelbė tyrimų duomenis: "Drugs during Pregnancy: Do They Affect the Unborn Child?" Pranešime atkreipiamas dėmesys į tai, kad pastebimi gausūs defektai naujagimiuose: net 2 procentai naujagimių kenčia nuo tų defektų ir net apie 20 procentų visų laukiamų kūdikių gimsta negyvi persileidimuose, kurie įvyksta dėl didelių gamalo normalumų. Visos priežastys dar nėra išaiškintos, tačiau specialistų pasitarime prieita išvados, jog reikia perspėti kūdikio laukiančias moteris, kad būdamos tokioje stovyje, jos kiek tiktai galima susilaikytų nuo bet kokių vaistų, ar tai gydytojų prirašytų, ar pačių pasirenkamų. Tiesa, kai kurios ligos, kaip širdies sutrikimai, infekcijos, reikalingos vaistų, kaip siekiant išgelbėti gyvybę motinos, taip ir laukiamojo, tačiau reikia gerai apsvarstyti, koks pavojus didesnis, ir vaistus naudoti su dideliu atsargumu.

VAZNELIŲ PREKYBA

Dovanos įvairioms progoms
2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629
Tel. (312) 471-1424

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGĖJAMS

Daug autapypaite pirkdami šia įvairių firmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. Prospect 6-8998
Chicago, Illinois, 60629

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

TRAVEL ADVISORS OF AMERICA

su lietuve Loretta Kasiene ruošia ekskursijas į Lietuvą 1974 m. Visos grupės skrenda Skandinavian Airlines iš Chicagos tiesiog į Kopenhagą.

1. — Gegužės	19 d. 19 dienų	— \$1,049.00
2. — Birželio	16 d. 16 dienų	— 995.00
3. — Birželio	30 d. 19 dienų	— 1,145.00
4. — Liepos	14 d. 16 dienų	— 1,049.00
5. — Liepos	28 d. 16 dienų	— 1,049.00
6. — Rugpjūčio	11 d. 19 dienų	— 1,195.00
7. — Rugsėjo	8 d. 16 dienų	— 985.00

Kreipkitės —

TRAVEL ADVISORS OF AMERICA, INC.

180 No. Michigan Ave., Room 328

Chicago, Ill. 60601

Tel. 346-0102

Loretta Kasiene ten rasite visą dieną šėtaid; antrą ir ketv. nuo 5 iki 7 v. v. Taip pat namuose:

6953 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. Tel. 776-0180

Kai kurie medikamentai gali net kinta, bet specialistai perspėja turėti įtakos į laukiamojo vystymąsi berniuku ar mergaite. Hormonai veikia į laukiamojo reikalus, tai reikia su gydytoju enzimus. Dar nėra viskas išaiš-gerai apsvarstyti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

1. MŪSŲ BENDROVĖ veikia nuo 1947 metų. Kiekvienais metais mes persiunčiame į Lietuvą greit ir saugiai tūkstancius siuntinius.
2. MŪSŲ BENDROVĖJE ir jos skyriuje Jūs visuomet rasite didelį pasirinkimą prekių, kurios labai vertinamos Lietuvoje.
3. TAIP PAT PRIIMAME užsakymus AUTOMOBILIAMS (Ziguli, Moskvė, Zaporozec), motociklams, baldytuvams ir kit. oficialiomis kainomis.
4. JEIGU JŲS NORITE PAKVIESTI iš Lietuvos gimines, mes parūpiname reikalingus dokumentus.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SOUTH STATE ST., CHICAGO, ILL. 60604

TEL. WA 2-9354

ir mūsų skyrius:

2618 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629

TEL. WA 5-2466

DVIEJOSE PATOGIOSE VIETOSE

FRANK'S TV and RADIO, INC.

RADIO IR STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6241 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYB MODERNIAKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MABINOMP VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai
TRYB MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —
TRYB MODERNIAKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvenhill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTRA AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
5307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-8401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
1348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 8-857

POVILAS J. RIDIKAS
1354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
5519 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-50

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpe 2 1005

REDAKUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 S. TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. 925-5988

MENININKŲ ŠEIMĄ IŠLYDINT

Menininkas, plačia ta žodžio prasme, yra kiekvienos tautos kultūros veidrodis, ir nelaiminga ta tauta, kuri negali jais pasididžiuoti. Menininkas yra tas, kuris visur ir visada kviečiamas, mielai laukiamas, jo nemeluota širdies kalba klausytojo taip lengvai suprantama. Bet kokia meno išraiškos forma klausytoją ramina, guodžia, gaudina ir džiugina. Tik pagalvokime, kokios būtų buvę liūdnos pirmųjų ateivių čia šiame krašte dienos, jei nebūtų buvę savų menininkų. Prie jų, kaip prie atramos stulpu, galudis pavargęs po sunkaus darbo mūsų tautietis, ieškodamas dvasinio poilsio, lengvo žodžio, juoko. Argi A. Pocius, A. Vanaigaitis, J. Olšauskas, M. Rakauskaitė, P. Stočkutė ir daug, daug kitų, kurių šia proga neminoma išvardyti, nebuvę tie milžinai, tie bokštai, tos pilys, kurių artumoj buvo taip gera, ramu?..

Ir šiandien, ir rytoj, ir iki gyvenimo pabaigos menininko paskirtis tokia pat — gydyti pavargusias sielas. Laiminga ta lietuviška kolonija, kuri turi savo tarpe nors vieną ar net kelis tokius "daktarus", be kurių pagalbos nevyksta nei vienas didesnis įvykis, minėjimas, jubiliejus. Bet kas galėtų pralengti lietuvišką šiam krašte sostinę — Chicago? Čia chorai, ansambliai, orkestrai. Čia, pagaliau, visos lietuviškosios išeivijos pasididžiavimas — Chicago Lietuvos opera. Čia gyvena ir visa eilė dramų artistų, operos ir baleto solistų. Čia ir kompozitoriai, dirigantai. Atrodytų, kas čia tokio, jei viena šeima, pakelus sparnus, palieka Chicago? Taip, tikrai, kitu atveju nei nepastebėtum, nei pasigedom. Deja. Operos sol. A. Kalvaitis ir jos vyro baleto sol. S. Velbasio išvykimas yra tikrai didelis kultūrinis nuostolis visai Chicago. Juodu abu yra tie kudirkiškieji stulpai, kuriems pajudėjus, deju, jų juotoje kitų jau nebus. Ir nebus dėl to, kad nyksta mūsų gėrės, retėja gretos. O tai ir kelia didelį rūpestį, nusiminimą ir... liūdesį.

Solistę Alę Kalvaitytę antrasis karas ir okupacija išbloškė iš tėvynės, darbo teatre pačiame jos meninių pasiekimų viršūnėje. Chicago Lietuvos operą ji dainavo tik "Trubadūrus" (Verdi), atlikusi juose neužmirštamą čigonės vaidmenį. Pasirodžiusi dar visoj eilėj koncertų, nulipa nuo scenos tikrai per greit. Kodėl? Tai — ji tik viena gal galėtų atsakyti. Ir pensijon pasitraukia žymiai anksčiau, nei metai reikalauja, nes darbovietė išsikelia toli užmiestini. Ir nuo dabar mie-la Alė visą nuo namų ruošos atliekamą laiką atiduoda visuomenei, organizacijoms. Kelerius metus iš eilės ji važinėja į Muzikologijos archyvą, pagelbsti prof. J. Zilevičiui tvarkyti begales dokumentų.

Anksčiau aktyviai dalyvavusi Scenos darbuotojų draugijoje, vėliau, jai kiek aptilus, savo organizacinius sugebėjimus atiduoda Moterų federacijos Chicago skyriui. Čia ji nuolat perrenkama

valdybon, nepamainoma parengimų vadovė. Organizacijoms vadovauti nėra lengva, kai mūsų visų ambicijos padidėjusios, jautrumas mažiausiam subrazdėjimui taip pat didelis. Bet Alė tai nesudarė jokios problemos, nes jai niekad nepritrūko kantrybės, takto, supratimo, tolerancijos. Su ja dirbti tikrai malonu, nes ji tikrai apdovanota intelekto bruožais. Visada apsupta būrio draugų, gerbėjų, kurie jos tikrai ilgai neužmirš.

Nedidelis jos labai artimų draugų būrys š. m. gegužės mėn. 2 d., E. Songinienės sukvietas, susirinko E ir G. Songinų bute "surprise" atsisveikinimui. Prie labai puikių vaišių (paruoštų E. Songinienės ir M. Macevičienės) susėdė mieli ir artimi bičiuliai: S.

1974 m. Gintaro ballaus debutantė Rūta Bobelytė, 17 m. amžiaus, dr. Kazio ir Dalios Bobelių dukra. Rūta lanko Elgin akademiją, kurioje baigs 4 metų mokslą per 3 metus. Ji yra studentų tarybos valdybos narė; dramų, teniso, tinklinio, prancūzų kalbos ir slidinėjimo klubų narė. Išrinkta mokyklos tradicinės šventės — Homecoming — prancūzų ir yra ypatingai moksle pasižymėjusių Amerikos studentų orkestrui narė. Priklauso Nerijos jūrų skautėms; Gintarių kandidatė. Sporto klubo "Neris", Filiae Lituaniae ir tautinių šokių grupės narė. Birželio mėnesį baigs Chicago aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Tolimesnes studijas tęs Denver universitete, Denver, Colorado, siekdama medicinos daktarės profesijos; yra gavusi fakulteto stipendiją pažinimą už jos akademinį pasižymėjimą. Gintaro ballius įvyks birželio 22 d. Conrad Hilton viešbutyje.

Jaunos motinos kas ketvirtadienį suveža vaikučius, paruošia jiems pietukus, kad tarpusavy lietuviškai kalbėtų, pažaištų, padraugautų ir lietuviškų dainų padainuotų. Tokie lietuviškoji aplinkoje Los Angeles mieste (North Ridge priemiesty), Calif., Rūta (Raulinaitytė) Mulokienė valgydina savo dukrelę Undinę ir jos draugus

Velbas's, E. Songinienė, M. Macevičienė, M. Kriaučiūnienė, J. Kerelienė, E. Gudaitienė, A. Velbasienė, G. Songinas, S. Statkevicius, P. Vaitaitienė ir E. Tra-pikius. Trumpi abiejų šeiminių atsisveikinimo žodžiai, įteiktos dovanos, malonūs pokalbiai liks ilgai prisiminimuose.

Daug gražių dienų saulėtoj Floridoj. Chicago visuomenė palydi Jus abu su gailėsčiu, o artimieji bičiuliai su ašara...

L. Baltrušaitienė

Is moterų veiklos

● ALIAS (Am. Liet. inž. ir arch. sąj.) Moterų pagalbinis vienetas šaukia susirinkimą gegužės 19 d. 3 v. p. p. Valės ir inž. Stasio Jokūbauskų naujuose namuose (11617 Highwood Dr., Palos Park). Po susirinkimo Zita Čarnekaitė-Rahbar supažindins su moterų išsilavinimo sąjūdžiu (vad. Women's Lib) ir praves diskusijas. Ji kalbės tema "Moterų teisės dabar ir ateity". Zita yra kandidatė MBA Chicago universitete. Ji dirba kaip projektų įvertinimų skyriaus vedėja mokslo knygų leidykloje. Taipgi yra patarėja įvairiom knygų leidyklom Chicago apylinkėje. Zita turi masterio laipsnį ir dirba dviejose organizacijose — Chicago Women's Publishing ir National organization for Women. Narės kviečiamos kuo gausiau dalyvauti. Vienetui vadovauja Vilhelmina Lapienė su energinga valdyba: Irena Bernotavičienė, Irena Kerelienė, Bronė Nainienė ir Jolana Stulpinienė.

— L.D.K. Birutės dr-ja šaukia skyrių atstovų suvažiavimą kartu su ramovėnais gegužės 25 ir 26 dienomis Liet. Tautiniuose namuose, Chicagoje. Pirmąją dieną 10 v. atidarymas ir posėdis. 25 d. vakare — iškilmingas pobūvis Liet. Taut. namuose. Meninėje programos dalyje — Drūtyčių trio ir šokiai (Ažuolo Stelmoko muz.). 26 d. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Vėliau iškilmės prie žuvusiųjų už Lietuvos laisvę paminklo, vainikų padėjimas. Po to, posėdis ir metinis Chicago skyriaus narių susirinkimas, kuriame bus renkama nauja valdyba. Dr-jai aktyviai vadovauja ilgametė pirmininkė Marta Babickienė.

MOTINOS DIENA

Nėra nei laiko, nėra nei saulės... Kas pasakytų, kada motinos diena užbaigta... Nuo išvalymo namų ir paklojimo lovy... Iki sušukavimo mažylėlių garbanotų galvų... Paruošiant pusryčius, pietus, vakarienę... Ir į tarpą pyragėlius ar kokį uogienę... Parnešti maisto, nupirkti vaistų iš kampinės krautuvės... Parbėgus išblizgint grindis visų kambarių ir virtuvės... Sutvarkyti viską, praplaut ir išmazgot... Tada laidyti (išsproyti) ir sulopyti juos... Ji netgi vis plūša sode ir darže... Kurių darbų lenkiasi visi ramia sąžine... O, kai visi šiemos nariai sumiega... Išsiėmusi biudžeto knygą ir tą suveda... Nėra nei laiko, nėra nei saulės... Kas pasakytų kada motinos diena užbaigta. J. J. M.

Tik mano motina padarė mane tokiu, koks esu. Ji buvo taip tikra ir taip įsitikinusi, niekad nesuabejojusi manimi. Aš jaučiau, kad turiu kam gyventi... ir to kažko neturiu nuvilti. Mano motinos atminimas visados bus man palaima.

Thomas A. Edison

Marija Elena Giedraitytė, 1974 m. Gintaro ballaus debutantė, 17 m. amžiaus, gyvenanti Marquette Parko apylinkėje, yra Antano ir Alvinos Giedraičių dukra. Marija Giedraitytė lanko Marjios aukštesniąją mokyklą ir Jones komercinę mokyklą. Ji priklauso "Vyčių" tautinių šokių grupel, Marquette Parko chorui; yra dalyvavusi tautybų festivalyje, Navy Pier. Ji dainuoja, skambina gitara; yra muzikalinės grupės "Stonecreek" narė. Su savo 2 sesutėmis sudaro dainuojantį Trio — "Tik Mes"

Chicago Lietuvos moterų klubas pristatys visuomenei gintarėlę Mariją Elena Giedraitytę birželio 22 d. Conrad Hilton viešbutyje.

1974 m. Gintaro ballaus debutantė Nancy Kay Norbutaitė, 17 m. amžiaus, Adolfo ir Evelyn Norbutų dukra, gyvenanti Evergreen Park, Illinois. Nancy Norbutaitė lanko Evergreen Park aukštesniąją mokyklą, kur ji priklauso tarptautiniam dramų klubui, diskusijų, viešo kalbėjimo, prancūzų kalbos, rašytojų ir mokslo klubams bei mokyklos reprezentaciniam chorui. Yra laimėjusi pirmą vietą Illinois dainavimo konkursuose. Pasiekė aukščiausią akademinį atžymėjimo lygį — National Merit Finalist. Yra garbės studentų draugijos narė. Šoko jaunųjų "Vyčių" tautinių šokių grupėje. Dainuoja "Pirmyn" chorą; narė SLA ir Balzeko muziejaus moterų vieneto jaunulė. Nancy pasirinko biologijos studijas Valparaiso universitete. Ji debiutuos birželio mėn. 22 d. Conrad Hilton viešbutyje, Chicagoje.

Kajetonas Sklierius-Sklėrys (1876-1932) Motina ir duktė bažnyčioje

KAS YRA MOTINA?

Kur nors tarp mergaitės jaunatviškos energijos ir moterų gyvenimo auksinių metų gyvena nuostabus ir mylintis asmuo, žinomas kaip "Motina".

Motina yra įdomus mišinys kantrybės, švelnumo, supratimo, drausmės, darbštumo, tyrumo ir meilės.

Motina gali būti vienu ir tuo pačiu laiku kartu "vienpusiškos meilės auksinė" savo kenčiančiai dūklelei ir "futbolo vadovas" savo atletiskam sūniui.

Motina yra vienintelė būtybė žemėje, kuri gali verkti, kai ji yra laiminga, juoktis, kai jos širdis plyšta, ir dirbti, kai ji jaučiasi serganti.

Motina yra švelni, kaip avinėlis, ir stipri, kaip milžinas.

Motina yra bejėgiškumo paveiktas savo vyro artumoje ir išradingumo stebuklas, kai ji yra visai viena.

Motina turi angelišką balsą,

lyg būtų viena dangiško choro narių, kai ji tyliai dainuoja Brahmo Lopsinę kūdikiui, švelniai, bet saugiai supamam rankose, o tačiau tas pats balsas gali nuskardėti ligi pat pamiškės, kai ji šaukia savo berniukus vakarienei.

Motina kerėjančiai sugeba būti beveik visur tuo pačiu laiku, ir ji viena venintelė kažkaip sugeba įsprausti į vieną vidutinę dieną nepaprastai daug gyvenimo.

Motina yra "atgyvenusi ar atsilikusi" brėžiančiai jaunuolei — i paneles išeinančiai mergaitei; tiktai "Mama" mažai mokinukui; ir paprastai, bet vaikiškai šiltai "Mamytė" dar vos iš kėdikio išsirutusiai mergytei.

O tačiau nėra didesnio džiaugsmo gyvenime, kaip išskirti tą nuostabią moterį ir galėti suukti visam pasauliui:

— Tai yra mano motina! —

Žymiųjų vyrų pasisakymai apie motinas

Kai Dievas pamastė apie motiną, Jis turėjo susijuoikti didžiai patenkintas, ir skubiai tai įrėmimo — taip brangų, taip gilų, taip dievišką, taip pilną sielos, jėgos ir grožio, tą nuostabų paveikslą.

Henry Ward Beecher

Motinos rankos yra padarytos iš dieviško švelnumo, o saldus miegas laimina vaiką, gulintį jose.

Victor Hugo

Motina yra vis dėlto motina, švenčiausias padaras žemėje.

Samuel Taylor Coleridge

Gera motina verta šimto mokytojų.

Herbert

Lietuviai apie motinas

Jeigu tai būtų mano galioje, aš visose istorijose, virš visų didvyrių vardų, ugnimi išrašyčiau vieną žodį — MOTINA.

N. Mazalaitė

Išmokei Tu mane dėlioti šventą kryžių ir palydėjai iš margų laukų. Dabar, kai spūstis čia juodos valandos sugrįžė,

O, motin! be Tavęs sunku,

sunku.

Pasaui, mama, myliu kaip broli,

Bučioju žemę, myliu juos, —

Nuklydęs jaunas pasaulio toliuos,

Tavęs taip, mama, Tavęs ilgiuos.

Ant. Paplauskas

IS MOTERŲ PASAULIO

— Balzeko Lietuvos kultūros muziejaus moterų vienetas, padedant Jean Vance, laidotuvių direktorei, ruošia jaunoms mergaitėms-studentėms, norinčioms gauti stipendiją tęsti mokslus, humanitarinio ir meno mokslų srityse programą. Marijos aukšt. mokyklos mokinės, vadovaujant sėselei Rosanai, pastaruoju laiku įsijungė į šį konkursą su savo meno darbais. Vienas teisėjų buvo Kazimieras Baltramaitis, Balzeko muziejaus meno rinkinių ir archyvo kuratorius. Stipendijas laimėjo yra Donna Mataitytė, gyv. 2507 West 66 Str. Pagyrimo lapai atiteko Denise Shepers, gyv. 910 West 37 str. ir Irenai Astauskaitei, gyv. 3700 West 71 str. Stipendija ir diplomų įteikimas trims jaunoms studentėms įvyks moterų vieneto priešpiečiuose Grand Ballroom Sheraton Inn, Oak Lawn restorane, 9333 South Cicero, Oak Lawn, gegužės 11 d. 11 v. 30 min. ryto. Iškilmingų pusryčių metu paskaitą skaitys Mrs. Ralph G. Newman "The General's Lady... Mrs. Ulysses S. Grant". Tai bus pirmoji paskaita bet kada skaityta apie prezidento žmoną. Norintieji šiose iškilmėse-svečių priėmimo bei paskaitoje dalyvauti prašomi skambinti tel. 246-6384. Bilietų kaina: 7.50 dol. asmeniui, galima gauti ir prie įėjimo. Jean Vance yra stipendijų fondo pirmininkė. Lucy Dargienė, Teodora Kuzienė ir Izabelė Baltramaitienė — narės. Šis moterų vienetas stipendijas skiria vieną kartą į metus.

— Moterų klubo susirinkimas. Lietuvos moterų federacijos Chicago klubo narių susirinkimas ir motinų bei močiutų pagerbimas įvyks š. m. gegužės 12 d. 3 val. 30 min. popiet. Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Meninė susirinkimo dalį išpildys narių dukros ir vaikaičiai.

Bus padarytas pranešimas apie sėkmingai praėjusį Velykų stačią, apie abiturientų pristatymą, kuris įvyks š. m. gegužės 19 d. Sabre Room restorane ir apie G. F. of W. C. konvenciją, kurioje mūsų klubui atstovaus buvusi ilgametė pirmininkė M. Krauchunienė.

Kadangi į konvenciją susirenka 52-jų tautų rinktinės atstovės, yra gera proga jas supažindinti su Lietuvos padėtimi. Ankstybėsne konvencijoje lietuvių labai gražiai pasireiškė. Mūsų atstovė jau ruošia tautinio meno parodėlę, prie kurios bus prijungtas Lietuvos žemėlapis ir informacinė medžiaga.

Yra moteris, vardu Annemarie Renger, kuri, sakoma, esanti įtakingiausia ir galingiausia moteris Europoje. Kas ji?

Annemarie Renger, vokiečių Bundestago prezidentė, lanko Kindergarten — vaikų darželį.

Įtakingiausia ir galingiausia moteris Europoje

A. Renger, 54 m. močiutė, yra V. Vokietijos parlamento posėdžio pirmininkė, esanti antroji po prezidento svarbioji asmenybė krašte. Ji yra pirmoji moteris, vadovaujanti Bundestag, žemesniems rūmams, Bonnėje. Jos žinioje yra 1,600 asmenų, jų tarpe jos sūnus Rolf, 25 m. amžiaus, kurį ji išaugino, kai jos vyras žuvo II pasaul. kare. Prieš porą metų A. Renger antru kartu tapo našle. Blondinė, gerai nuau-gusi ir žavi, madame politikė savo kolegų juokaujant yra vadinama kaip "Miss Bundestag".

Iš kairės į dešinę Jean Vance, seselė Rosana, Sasy's Balzekas Jr. ir Kazys Baltramaitis.